

DX • AKTUELT

5 - 2019

• Allt om radio

Dansk DX Lytter Klub | Sveriges DX-Förbund

 MINISTRY OF INFORMATION AND BROADCASTING

P.O. BOX 30456,
NAIROBI

Telephone: 29211
Telegrams and Cables:
"VOKENG" Nairobi.

VOICE OF KENYA
FROM THE STATION ON THE EQUATOR

QSL

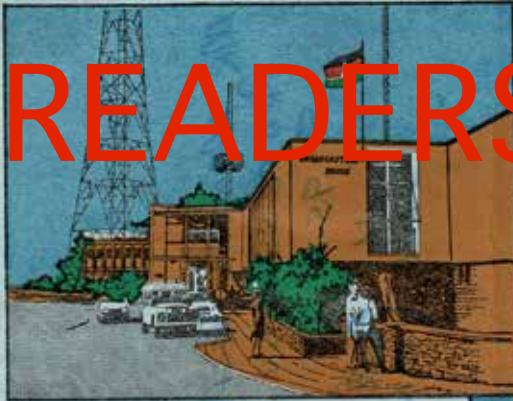
Ref. No. ENG/MR/1/453 Date 9-5-78

We confirm with pleasure your reception report of our transmission in ENGLISH on the GENERAL SERVICE at the following times 1830-2000 GMT 9-2-1-1978 the transmission was carried on 4000 kHz 2000 b. and this was our MUSIC TIME 0-1-1978 programme.

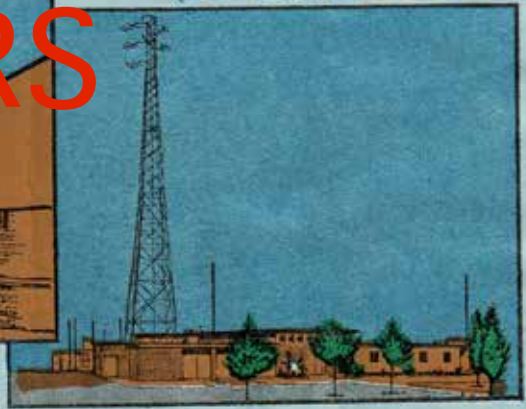
You may like to listen to our other transmissions carried on kilohertz: 4915/7140 9805, 1765, 4885/7240 4804/7125, 4805/7205; 4950/7150; 4934.

NEWS SUMMARY
EPICLOUE

RASHID BAKULI
FOR CHIEF ENGINEER

**Broadcasting House,
Nairobi; Kenya**

**Short-wave Transmitting Station,
Nairobi; Kenya**

**SPECIAL EDITION
FREE TO OH3AC
READERS**

Do you like this magazine?
Why not become a subscriber or a member of
SDXF, the Swedish DX Federation?

We have a special, time limited offer, for all of you OH3AC Kerhokirja readers.

You may become a **PDF-subscriber** of the magazine during 2020
(#6-2019 + 6 editions during 2020) for just **99 SEK = 10 Euro**.
This offer ends at january 31, 2020.

You may also receive a **full one-year PDF-membership for 175 SEK (18€)**.
You will then receive our **6-a-year magazine as PDF**, and:
You will be able to log in to our remote controlled **KIWI RECEIVERS**,
You will be able to make a stay at our 6-mega-antenna* DX-location in
PARKALOMPOLO in the north of Sweden
You will get access to our book shop **DX-KÖP**
You will get full access to all contents of our web, **www.sdx.se**, including
downloading of previous editions of DX-Aktuellt.

* The antennas are 500 – 1000 meter long and directed for reception of North,
Central- and South American station, as well as the pacific.
Alaska, Hawaii, Japan, West Indies ... No problem with those antennas!

If you want a full membership + a **printed edition** of the magazine, plus all of the
above, the **annual fee is 325 SEK (33€)** if you **live within the EU or the EES**
community. Others have to pay 450SEK (45€).

Read more on our website www.sdx.se!

Paypal information:

You may pay via PayPal, account
kassor@sdx.se

Write "**OH3AC**" and the **pdf delivery address** as a message on the payment.

INNEHÅLL

Nr 5 2019

Aktuellt på banden 7

Lättfångat 19

NA-horisont 21

Historien om Woofferton 32

Piratspalten	3
Aktuellt på banden	5
QSL-posten	10
Tips	14
Lättfångat	17
DX-filateli	18
NA-horisont	19
FM - DAB - TV	22
Kalendern	28
Teknikspalten	27
Historien om Woofferton	32
Var det bättre förr?	35
Det var inte bättre förr - tycker jag	36
Klubbnytt	38
Om detta med jordning	38
Radio Japan, en traditionell...	40
Efter bandspelaren	42
Utgivningsplan	43
Klassiska DX-mottagare	44
DX-Köp	47

PIRATSPALTEN

Claes Olsson | Guldringen 68 | 603 68 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.se

För egen del är väl piratlyssningen i stort sett över för den här säsongen i och med att jag flyttat hem från sommarkåken. Ett och annat besök blir det nog därute plus kanske lite lyssning ute i vårt QTH i Väsby. Antennmöjligheterna här i stan är inte lysande, en miniwhip på ett kvastskäft utanför balkongen och lokala störningar gör ingen piratjägare glad. Men jag har faktiskt hört några stycken här, men i några stim uppträder de inte.

Radio Tornado från Holland som kan höras på MV, har nu också skaffat sig en KV-sändare. Först i Sverige att höra den var Alf Persson, detta redan första kvällen Tornado var igång. Alf fick ett snabbt svar på sin rapport, där op Jan intygade att det var honom Alf hört. Dock inget QSL men en rad bilder av från hans QTH, en ljudfil och lite info.

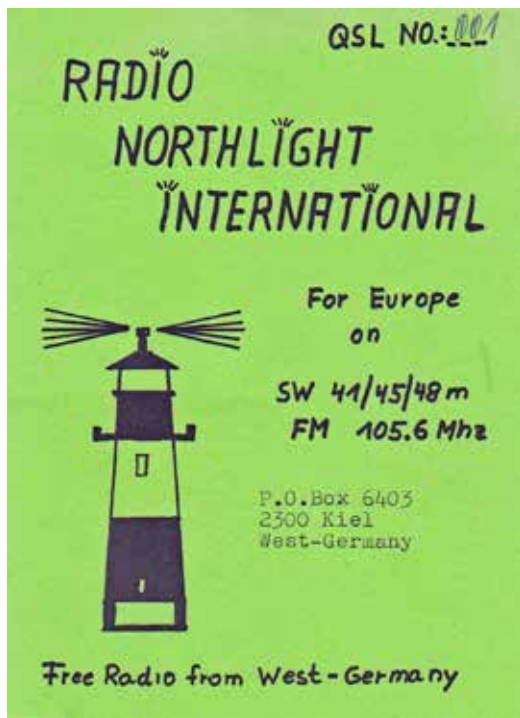
Thank you for your mail and of course I am very happy with my receipt there. I am Jan and I am 52 years old. I am married and I have 2 children and 1 granddaughter. Come from the German border.

I have been a radio amateur for years, but my heart goes out to piracy. The moment you received me, this was the first time I was on in short-wave broadcast. I have been busy on the Middengolf and Fm for a while, and I have been engaged in piracy since I was 11 years old. Besides music I also like to work out (strength training) My channel is a sk050 (see photo) and at that time I had 20 W. I can make 300 W. The antenna is an inverted V with open line and antenna tuner.

Thank for the mail.

Jan

Grattis till Alf! Själv tror jag, att jag aldrig fått någon SM-1:a, men en gång i slutet av 80-talet lyckades jag få en VM-1:a. Stationen, som hette Radio Northlight International, sände från Väst-tyskland på 7385 kHz och QSL-et är daterat den 3 mars 1988.

Radio Tornadohär ovan är inte den enda SM-1 som influiter under senare tid. Då Alf var på piratträff

i somras, träffade han en kille som tidigare varit FM-pirat men nu övergått till MV. Då Alf kom hem, började han leta efter Blauwe Fazan på bandet och hittade honom en kväll på 1630 kHz där han sänder med 50 W. Här är foljebrevet från mannen ifråga, kortet tog Alf på träffen i NL:

Hoi Alf

Thanks for the report, you are the first operator in Sweden with report and thanks.

My English is not strong but i hope you understanding this letter.

I have not qsl postcards, sorry. But i send you pictures from my apparatuur. Transmitter 1x EF 80---1x EL 84---1x EL 519

I send you later the pictures greeting Lex

Ett par bidrag har också kommit från nygamla h-red Magnus Jespersion i Västerås. Trots sitt plitande och pusslande med spalterna hinner han också kolla piratbanden ibland och här är de senaste fångsterna.

Radio Joey från Nederländerna har jag hört tidigare och även skickat rapporter utan att få något svar. Tyvärr var det ingen info med, men en snyggt QSL är det i alla fall.

Fick själv ett kort från samme man och det tog också ett par rapporter innan jag fick ett svar. Den mannen lider tydligen inte av skrivklåda. Frekvensen var i alla fall 6295 kHz.

Magnus nästa fångst är en räv som fastnat i trålen, Fox 48 från Norge, ett land som inte direkt rosar piratradion.

Hello Magnus

Thanks for the report from Vasteras, Sweden. Radio Fox 48 is maybe the only active Free Radio in Norway. Here in use an old tube transmitter with about 300 watts carrier power, to a dipole antenna and the antenna power is just under 1,2 kW. Good luck DX, Magnus, maybe you catch the Fox again.

Yours Mike

Jag tog en titt i min QSL-lista och hittade faktiskt en norrman till, Channel Europe som jag hört 1993 på 6198,7 kHz. Däremot hittade jag inget QSL från stationen, men det finns säkert någonstans. Däremot hittade jag en Fox till, en amerikansk sådan. De hade jag hört i september 1997 på 6289,5 kHz. Det var dock ingen "äkt" amerikan utan hade hörts via ett relä av R.T.I., vilket jag inte kommer ihåg vad det var för station.

Ja, det var alles för den här gången. Tack för bidrag, alltid välkomna och har ni några bra tips eller roliga pirathistorier så hör gärna av er med dem.

Det är inte alltid så lätt att få ihop en spalt.

AKTUELLT PÅ BANDEN

Claes Olsson | Guldringen 68 | 603 68 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.se

Då ni läser det här har vi i NDL förhoppningsvis åter kört igång ute i vårt QTH i Väsby utanför Norrköping. Vid en arbetsdag i slutet av september var det reparation av våra bävrar och vi har nu tre stycken, 225° (350 m), 260° (500 m) och 300° (480 m). Dessutom en dipol, vilken även kan användes för sändning.

Från initierad källa har vi fått uppgifter om, att kondsen i vinter kan bli lika bra som 1997, då NA gick hela dagarna därute. Inga dåliga konds förra vintern heller, vad vi hörde då finns listat på vår webbplats ndl-dx.se. Gästlyssnare är välkomna, hör bara av er innan ni åker dit.

Europa-Afrika

Bulgarien

Mellan 2013-2018 har Bulgarien lagt ner många MV-sändare. Här är en del av de som försvunnit: Stamboli 648, 746 och 1449 kHz, alla 30 kW lades ner i augusti 2013.

Stara Zagora Mogila 873, 60 kW december 2014. Dragoman 963, Kardzali 963, 1296, Petrich 747, Pirin 702, Shumen 747, 828, Suvoro 745 kHz, alla i augusti 2016

Varna 774 kHz, juli 2018.

QSL från Radio Sofia (1984).

Runt Varna lades också en mängd störnings-sändare som på KV störde Radio Liberty, Svo-boda som sände mot SSSR, Moldavien, Ukraina, Kaukasus, Georgien, Azerbajdzjan, Armenien, Turkmenistan ner...

Blagoevgrad 864 kHz mars 2018 men också störsändare riktade mot Radio Liberty/Radio Free Europe.

2013 lade man också ner Plovdiv SW centre. Där fanns 11 gardinantenner, 8 roterbara dipolantenner. Järnringen för de vridbara antennerna

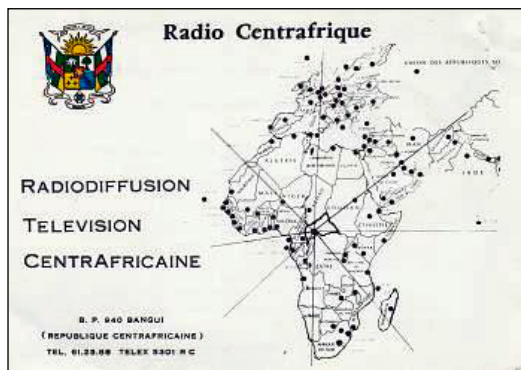
finns fortfarande kvar.

Div. i wwdxc

Centralafrikanska Republiken

Rebecca Inmon (becky@waterforgood.org) har svarat på en rapport till den religiösa stationen Water for Good, Boali. (Radio Maingo på lokalt språk). Man sänder mån-lör 0600-1300 och dagligen 1300-1600 på 6030 kHz med 1 kW. Svaret bestod av ett tackbrev samt ett QSL att själv fylla i. Stationen hördes via en fjärrmottagare i Sydafrika.

Kusalik DXLD via Kur

QSL från Centralafrikanska Republiken (1985).

England

Love Sport och Punjab Radio bytte den 1 augusti frekvenser med varandra, ett byte som godkändes av Ofcom. Panjab Radio sänder nu på 558 kHz (1 kW) och täcker hela London. Man stärker därmed konkurrensen med Sunrise Radio (963, 972 kHz) och med Lyca Radio (1458 kHz, 200 W). Love Sport på 1584 kHz (200 W) tar tillbaka sin dominans över Londons norra delar.

Biener i Kur

Irland

Har du saknat RTE 1 på LW 252 kHz? Lugn, de har inte stängt för gott men är inte igång 10 sep - 17 okt., då antennmasten vid stationen i Summerhill, Co. Meth. repareras.

RTE via Mike Terry, BrDXC via wwdxc

På Irland finns fortfarande tre olicensierade stationer kvar:

546 Radio North, Redcastle, Co. Gonegal 3 kW
981 Radio Star Country, Emyvale, Co. Monaghan
1 kW

1395 Energy Power AM, Dublin (igång weekends och helgdagar) 0,5 kW.

WRTH

Kongo (Brazzaville)

Igång på KV för det mesta är Radio Congo från Brazzaville; Rapporterad i Europa både morgon och kväll. Sänder 0535-1835 på 6116 kHz.

Diverse via Kur

Norge

Radio Northern Star Bergen (1611, 5895 kHz) har inköpt en ny sändare på 2 kW. Den kommer att användas på 19-metersbandet.

Sven Martinsen via Terry Colgan DXLD via Kur

Nigeria

Voice of Nigeria slutade i slutet av juni sina sändningar på 11770 kHz. På morgonen ersattes denna av 7255 kHz, kvällstid av 9690 kHz. Programmen på de båda frekvenserna var som följer:

0552-0600: musik

0700-1030: haussa 0700 fulfulde 0800 engelska 1000 franska

1600-1630: tom bärväg

1630-2100: engelska 1900 franska 1930 fulfulde 2000 haussa

Kvällssändningar hördes bra, men under tiden 2300-1800 hördes på denna frekvens PBS Xinjiang (Urumqi 50 kW)

På 11775 kHz sände CRI ett program på tyska 1800-2000 (Kashgar, 500 kW) vilket troligen var anledning att Voice of Nigeria slutade sända på 11770 kHz,

Ivanov, Büschel, Mendez BCDX/DXLD via Kur

Spanien

Lokala och regionala px från RNE-1 och R5TN från den 1 september:

Mån-fre

0525-0530 R5TN Lokal

0545-0600 R1//R5TN Reg

0715-0730 R5TN Lokal
0804-0806 R1//R5TN Reg
0904-0906 R1//R5TN Reg
1004-1006 R1//R5TN Reg
1110-1200 R1//R5TN Reg
1504-1506 R1//R5TN Reg
1604-1606 R1//R5TN Reg
1820-1830 R1//R5TN Reg

Lör-sön

0705-0715 R5TN Reg

1130.1200 R1//R5TN Reg

Molana-ESP, mwdx wor via wwdx

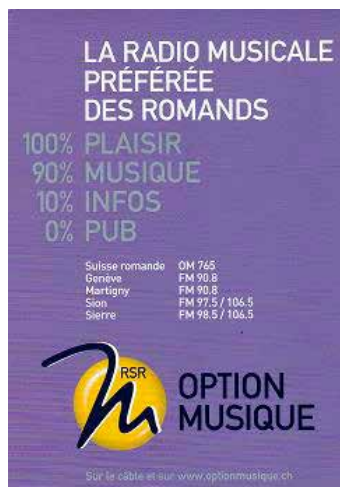
Sydsudan/diverse

Organisationen från Eye Radio, Juba har tydligen lyckats samla in medel för att kunna fortsätta sina sändningar. Från den 22 juli har man varit igång på KV från ett par olika ställen. Nu hörs man mån-fre 0400-050 via Radio Vatikan på 7340 kHz och 1600-1700 på 15410 från Frankrike.

Ivo Ivanov i Kur

Schweiz

Nu är det officiellt att Schweiz FM-nät kommer att stängas ner senast 2024. Detta enligt Ofcoms representant på Swiss Radio Days i Zürich. Endast 17% av befolkningen lyssnar nu på radio via FM. *World Weekly Industry News via Terry, BrDXC via wwdxc*

QSL från Radio Suisse Romande (2006).

Tjeckien

CRo Plus (Gleichwelle 1071 kHz) sänder några 5-minutersprogram på engelska. Tiderna för dessa är mån-fre 2034 och 2305, lokal tid. Programmen består av ett sammandrag av de viktigaste inhemska nyheterna.

Gager BrDXC/BCDX, Biener via Kur

Under 83 år har lyssnarna till Czech Radios utlandsprogram vant sig vid att vi då och då bytt namn och signal. Den 1 september gjorde vi återigen en liten ändring, Radio Prague är numera Radio Prague International.

Radio Prague via wvdx.

Zambia

Voice of Hope, Africa måste anpassa sina sändningar efter den statliga Energimyndighetens order. Vattennivån i Karbadammen, där vattenkraftverket finns, är mycket låg. Detta enligt Ray Robinson från The Strategic Communications Group. Morgonsändningar på diverse främmande språk har fått utgått och man startar nu sändningarna vid middagstid. Ganska nytt är sändningen från Christian Radio Africa (engelska, haussa och fulfulde) vilka inte längre finns på internet.

Här är schemat för Voice of Hopes sändningar:

Må-fr 1300-1600: 9680 (100 kW nd) 13680 (100 kW, 315°)

Må-fr 1600-1900: 4965 (100 kW, nd) 6065 (100 kW, 315°)

Lö 1200-1600: 9680 (100 kW, nd) 13680 (100 kW, 315°)

Lö 1600-1900: 4965 (100 kW, nd), 6065 (100 kW, 315°)

Sö 1200-1600: samma som lördag

Sö 1600-1900: samma som lördag

Fullständigt schema med program finns på http://www.voiceofhope.com/schedule/voh-africa_program_grid.pdf

Hansjörg Biener i Kur

QSL från Zambia BC (1994).

Asien-Oceanien

Kina

(Guangxi) - Bei-bu wan zhi sheng ("Radio från den nordliga Golfen") Tonking startade den 18 augusti 2009 testsändningar på mandarin- och kantonkinesiska, engelska, thai och vietnamesiska. Projektet, som genomfördes i samarbetemed Guangxi People Broadcasting Station och China Radio International startade sedan officiellt den 20 oktober 2009. Enligt WRTH 2019 sänder man 1000-1800 och 2300-0100 på 5050 och 9820 kHz. Internationella hörbarhetsrapporter kommer som regel från NA-DX-are på 5050 kHz.

Hansjörg Biener i Kur

Salomonöarna

Enligt WRTH har Solomon Island Broadcasting följande sändningsschema från Honiara:

1900-2200: 5020

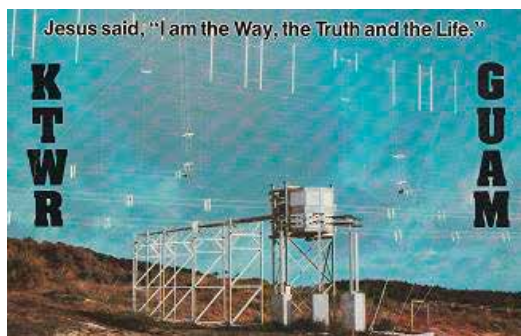
2200-0500: 9545

0500-1200: 5020

Enligt DX-are i närområdet (och Mauno Ritola) har man i slutet av juni hörts på 9545 kHz (som reaktiverad).

I senaste årgången av Sender und Frequenzen gäller för mottagning i Europa: "I 60-metersbandet startar SIBC 1900 på 5019.9 kHz. Största chansen att höra den i Europa är vintertid. Om stationen är igång i 31-metersbandet 9545 kHz är hösten den bästa tiden på morgonen framåt c-d 0500 att höra den."

Howard m.fl. BCDX/DXLS, Biener via Kur

QSL från KTWR (1986).

Guam

FEBA Indien har sedan den 7 juli ändrat sändningstiden för sändningarna via KTWR Agaña:

1245-1315 : 11580 (200 kW, 280°) för södra Indien (förr 1315-1345)

1245 må/ti telugu, on-lör malaysiska, sö kannada
1300 må engelska, ti/on tamil, to/sö kannada)

Enligt Ivo Ivanov, Bulgarien har den protestantiska missionsstationen ansökt om att få en annan frekvens, t.ex. 11520, 11550 eller 11570 kHz. Orsaken till detta är att man störs av den effektsvaga Falugong-sändaren Xi Wang Zhi Sheng. Denna är i sin tur jammad av Kina som sänder China National Radio 1 på frekvensen.

Ivo Ivanov BCDX/DXLD via Kur

Nord- och Latinamerika

Antarktis

LRA 36 Radio Nacional Arcangel San Gabriel, Base Esperanza är åter igång på sin vanliga frekvens, 15476 kHz. Hörd i Spanien av Manuel Mendez 24 augusti och senare. I motsats till tidigare år, verkar man vara igång alla dagar 1230-2000 mot tidigare tisdag och torsdag. Största chansen att höra den är efter 1930. Formatet verkar också ha ändrats, nu spelar man latinamerikansk musik non stop.

Mendez HCDX via wvdx

QSL från LRA 36 (1986).

Bolivia

Radio Mosoj Chaski, 3310 kHz hörd runt 0000 med px på quechua.

Wilkner, FL DXplorer via wvdx

Guatemala

Radio Verdad, en station som tydligt har problem, har nu snabbare än beräknat fått igång sin sändare. Efter att ägaren Dr. Edgar Amilcar Madrid lyckats införskaffa nödvändiga reservdelar, fick han hjälp av tekniker Ralph Bortwick från Kanada och tillsammans lyckades de få liv i grejerna igen. Har rapporterats här i Europa på sin vanliga frekvens, 4055 kHz tidiga

morgnar strax innan c-d som är 0600 eller senare.

Hauser, Mendez BCDX/DXLD, Biener via Kur

Jag kanske skrivit om det här tidigare, men nu får ni chansen att friska upp minnet.

För många år sedan, då någon här i NDL skickat en rapport till stationen, fick vi en förfrågan från operatören om vi kunde spela in ett band med lite info om stationen på svenska och skicka den till dem. Jan-Erik Järleback som var bra på att prata i radio, fixade till det och vad jag vet, användes den flitigt därnere i red.

Mexiko

Efter några veckors avbrott är Radio Educación, Ciudad de Mexico åter igång. Enligt en representant för stationen, Julian Santiago Diezde Bonilla hade sändaren, som tidigare haft en effekt av 10 kW ändrats till 1,5 kW och reaktiverats den 2 juli. Bästa chansen att höra den här i Europa är strax innan man stänger 0508.

Mendez m.fl. BCDX/DXLD via Kur

USA

I augusti förra året stängdes TWR:s kontor i Wien så numera ansvarar Kalman Dobos (Broadcast Monitoring) i USA för all QSL-korrespondens. Han besvarar rapporter, antingen med e-QSL eller tryckta QSL-kort. Adress: kdobos@twr.org.

Sebastian Arndt i Kur

Radio Free Asia Announces 23rd Anniversary QSL

Radio Free Asia (RFA) announces its 23rd anniversary QSL. Bringing free press to closed societies, RFA's first broadcast was in Mandarin on September 29, 1996 at 2100 UTC. RFA is a private, nonprofit corporation broadcasting news and information to listeners in Asian countries where full, accurate, and timely news reports are unavailable. Acting as a substitute for indigenous free media, RFA concentrates coverage on events occurring in and/or affecting Cambodia, Laos, Myanmar, North Korea, the People's Republic of China, and Vietnam. In some Asian cultures, bamboo represents integrity,

elegance, modesty and loyalty. This is RFA's 71st QSL and is used to confirm all valid RFA reception reports from September – December 2019. The design was created by RFA's Brian Powell.

Created by Congress in 1994 and incorporated in 1996, RFA broadcasts in Burmese, Cantonese, Khmer, Korean to North Korea, Lao, Mandarin Chinese, Vietnamese, Tibetan (including Uke, Amdo, and Kham dialects), and Uyghur. RFA strives for accuracy, balance, and fairness in our editorial content. As a "surrogate" broadcaster, RFA provides news and commentary specific to each of our target countries, acting as the free press these countries lack. RFA broadcasts only in local languages and dialects, and most of our broadcasts comprise news of specific local interest. More information about RFA, including our current broadcast frequency schedule, is always available at www.rfa.org. RFA encourages listeners to submit reception reports. Reception reports are valuable to RFA as they help us evaluate the signal strength and quality of our transmissions. RFA confirms all accurate reception reports by mailing a QSL card to the listener. RFA welcomes all reception report submissions at <http://techweb.rfa.org> (follow the QSL Reports link) not only from DX-ers, but also from our general listening audience.

Reception reports are also accepted by email at qsl@rfa.org and by mail to:

Reception Reports

Radio Free Asia

2025 M. Street NW, Suite 300

Washington DC 20036

United States of America

World's Last Change Radio är en av många mystiska religiösa stationer som hjälper till att rädda ekonomin för en del amerikanska KV-stationer. Den här hyr mycket tid hos WBCQ i Maine. Bl.a hörs den. enligt Ivo Ivanov bra här i Europa 0600-0757 (500 kW, 57°) på 9330 kHz.

Ivanov BCDX, Biener via Kur

Källor

RM/Radiomaailma (Finland); Kur/Kurier (Tyskland); wwdx/World Wave DX (Tyskland); RUS-DX (Ryssland); SWB/Shortwave Bulletin (Sverige); QSL/illustrationer/foto CON; UQ/Ullmar Qvick (Norrköping); DX Fanzine (Italien); VaV/Värt att Veta (MKVK)

DX-Aktuellt 6 2019

64-sidigt nummer

Vi behöver dina bidrag, som artiklar, foton, QSL med mera. Manusstopp den 8 november (spaltredaktörer).

QSL-POSTEN

Lars Bergström | Vinggatan 3 | 932 31 SKELLEFTEHAMN | 0910 - 330 88 | qslposten@sdxf.se

Regn och rusk.... snart övergående till lätt snöfall och den tid på året när mellanvägen åteR dunderar in i våra mottagare. Eller åtminstone i de mottagare som finns i Parkalompolo. Ni ser väl till att reservera en vecka under vintern för ett Parka-besök? Som smakprov kan ni snart logga in på SDXF:s fjärrmottagare installerad i Parka. Visserligen med begränsade antennmöjligheter, men det ger er en fingervisning om hur lyssning i Parka kan te sig.

Bildmaterialet kommer denna gång från APF och UQ, och ni har den förskjutna utgivningsplanen till trots redovisat cirka 120 QSL!

/LBM

Europa

Belgien

RTBF, La Première – 621 k dek 4 m BSN

RTBF, Vivacité – 1125 k dek 4 m BSN

Danmark

WMR – 5840 e-k 3 v SCH

WMR – 15805 e-k 3 v SCH

R Midt & Vest, Ölgod – 97.7 k 1 v DO
Svar nr 2 på samma rapport. Skickade även en tygkasse...

R Midt & Vest, Holstebro – 98.5 k 1 v DO
Svar nr 2 på samma rapport. Också här blev det en tygkasse.

R Viborg, Ulstrup-Thorsö – 100.6 e-b 1 v DO

R Jazz, København – 102.9 k 2 v HVL

R Soft Frederikshamn – 106.3 e-b 1 d DO
Svarade snabbt, efter en f.u.

The Voice/Rönne – 106.6 e-b 3 h DO

R 100/Rönne – 107.1 e-b 1 d DO

Finland

SWR – 6170 e-b 1 v SCH

Irland

Spirit R, Carrickroe – 549 e-b 1 d APF

Nederländerna

Calypso – 675 b k 3 v SCH

Penna, flasköppnare, stickers.

FRS – 7700 e-b e-k 1 m UQ

Vls Peter Verbruggen .

Rumänien

R Romania International – 6015 k CB LR UQ

Även hörd på 9580, 11825, 13750 och 15130.

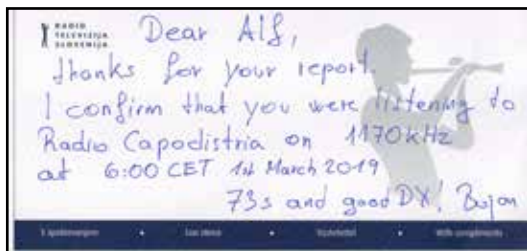

RRI visar upp lite traditionella dräkter i ett av sina QSL.

R Rasant – 9510 b k 3 v BSN

Slovenien

R Capodistria – 1170 e-b 6 m APF
15 kW sänds från Beli Kriz. Kolla svaret! Kul att det finns engagerad stationspersonal!

Spanien

R Ext España – 11670 k sti CB TGR
R Exterior de España hördes även på 12030.

Storbritannien

R Caroline – 648 e-b 1 d SCH
Forth 2 – 1548 e-b 1 d SCH
R Seerah – 1575 e-b 4 d DO
Love Sport R – 1584 e-b 2 d SCH

Sverige

Asfaltstelegrafen – 1494 e-b 3 min SCH
Planerar permanenta sändningar.
Malmökanalen – 89.2 e-b 1 d SCH
Mix Falköping – 91.3 e-b 10 min DO
Mix Megapol.
R Trelleborg – 92.8 e-b 1 d SCH
Rix FM/Traryd – 93.2 e-b 15 min DO
NRJ/Falkenberg – 100.2 e-b 1 h DO
Rix FM/Finnveden – 106.8 e-b 2 h DO
Rockklassiker/Höganäs – 106.9 e-b 1 d DO

Tjeckien

CRO Plus – 639 k vyk 1 m BSN CCT
Czech R CRO Plus.

CRO Plus – 954 k mm 1 m CCT
Czech R CRO Plus.

Tyskland

R Tirana, Kall-Krekel – 3985 k 2 v HVL
8 nye QSL-kort med Tirana-motiver

HCJB – 3995 b k 5 min TGR
Brev + kort och en broschyr och en cd-skiva.

AGDX, Wenermoor – 3995 k 4 d HVL

R Sylvia, Rorrbach – 6070 e-k 3 d CON
via Channel 292.

R Atlantic 2000, Rohrbach – 6070 k TGR
Specialqsl från minnesprogrammet om R Andorra.

Deutscher Wetterdienst – 6180 k 2 v BSN CCT

RFA, Lampertsheim – 12110 k 3 v HVL

RFA, Biblis – 15475 k 2 v HVL

RFA, Lampertheim – 17720 k 2 v CON

NDR Kultur, Hamburg – 99.2 k 2 v DO

Afrika

Botswana

VOA, Botswana – 15580 k 3 v HVL

Djibouti

VOA – 1431 e-k 3 v SCH

Mali

CRI, Bamako – 17630 e-b e-k 1 d TGR

Swaziland

TWR-Africa, Swaziland – 13520 e-b 1 m HVL

Sydafrika

BBC, Meyerton – 9410 e-b 1 m HVL
Direkte fra Sentecj.

Asien

Filippinerna

FEBC/ R Liangyou – 9275 k 1 m BSN TGR
R Liangyou

FEBC – 9465 e-b e-k 2 d UQ

FEBC – 9920 e-b e-k 3 h TGR
Russian Radio Teos.

Indien

AIR, Bengaluru – 9865 k 2 m TGR UQ
På 11560 sändes Pashto service.

Israel

V o Hope – 1287 k 1 m CCT

Kina

China R Int – 7285 k 1 m CCT
CRI, Kashi Saibagh – 11610 k 1 m TGR
CRI, Beijing – 11910 e-b e- k 2 d TGR
CRI, Urumqi Hutubi – 15590 e-b e- k 3 d TGR

Korea, syd

KBS World R – 9515 k 2 m HVL
KBS World R – 9515 k 3 m TGR
KBS R – 9515 k mm 8 m CCT

Kuwait

R Farda – 5860 e-k 2 d CON
RFA – 11540 k 7 d SCH
RFA, Kuwait – 11805 k 3 v HVL SCH
Svarar via qsl@rfa.org. Även rapporterad på 13835 och 15257.

Sri Lanka

AWR, Trincomalee – 15670 k br dek 2 v UQ
Från kontoret i London.

Tadjikistan

RFA, Dushanbe – 9700 k 2 v SCH UQ
Även hörd på 15470.

Taiwan

R.Taiwan Int., Tamsui – 9405 k 2 m HVL
Engelsk sending

Thailand

VOA Ashna, Udon Thani – 12070 e-k 1 d UQ
Via Washington.

Turkiet

TRT – 15450 k 2 m SCH

Vietnam

V o Vietnam, Hanoi – 7280 k 1 m UQ

Det är alltid trevligt att få frimärken!

Oceanien

Australien

Reach Beyond – 9770 e-b e- k 3 d TGR UQ
Sänder från Kununurra. Även hörd 11875.

Nordmarianerna

RRFA, Saipan – 11985 k 2 v HVL

Palau

T8WH – 9930 k 6 m TGR
Även hörd på 9965.

R Furusato no Kaze – 9960 k sch 6 m TGR

Nordamerika

USA

WJR, Detroit MI – 760 e-b 2 m BOB
v/s Keith Bosworth f/up.

WBCQ – 7490 e-b 6 h SCH
Enligt hemsida svarar man inte på e-rapporter.

Tumbril – 7490 e-k 1 v SCH

WWCR, Nashville TN – 13845 k CB

WHRI – 17815 k 3 v TGR

Centralamerika

Kuba

RHC, Cuba – 6000 k 1 år HVL

Sydamerika

Ecuador

HCJB – 6050 k 3 m TGR

TGR skriver: Fick också ett personligt handskrivet kort från Iris Rauscher på Voz Andes Media där hon undrade om jag kände till Sonja Persson. Dom hade också klippt bort frimärkena från brevet jag skickade och lagt med i svaret, dom var ostämplade. Kul grej.

Pirater

R Marjanne, NL – 1617 chat 1 v APF
Svar efter många försök.

R Mondeo, östra NL – 1617 e-b 1 d APF
900 W.

R Blauwe Fazant, NL – 1630 e-b 1 d APF
50 W **SM 1.**

R Driland, D – 1647 e-b 1 v APF

R Eigen Risico, NL – 1648 e-b 1 d APF
60 W.

R Rockefeller, NL – 1648 e-b 1 d APF
300 W.

Blue Valley R – 3900 chat 5 min DO
Svar via chat-funktion.

Europe – 3920 e-k 1 d SCH

Pamela – 5035 e-k 1 d SCH
10 w antenn slängd över taket.

Charlestone R Int – 5140 e-b e-k 1 år SCH TGR
Charlestone R International. Betar av obesvarade rapporteR Sänder ibland på 5150.

Discovery – 5300 e-k 1 v SCH

Aristona – 5830 e-k 1 m SCH

Dolfijn – 6115 chat 10 sek SCH
20 watt och blixtrande snabbt svar via chat-funktion under pågående sändning.

Channel 92 – 6170 e-b 1 d DO

KingSW – 6205 e-k 3 v SCH

Sunflower – 6225 e-k 1 d SCH

Southsmelody – 6260 e-k 3 d SCH

DR Juice – 6275 e-k 1 m SCH

Jodelpirat – 6275 e-k 3 v SCH

R Joye – 6295 e-k 1 m CON

Transatlantic – 6295 e-k 1 m SCH

Dr Juice (Dr Tim), D – 6301 e-b 1 m APF

Merlin – 6305 e-k 5 d SCH

Kör från ny plats provisoriskt

R Joey – 6325 e-b MJT
V/s Joey Otten

Universe – 6373 k 2 v SCH
Kul med riktiga QSL-kort

R Tornado, östra NL – 6392 e-b 1 d APF
20 W. SM 1 på kortvåg!

Key Channel – 6920 e-k 1 d SCH
Ny sändartest.

Brick Yard, USA – 6925 e-k 2 v SCH

Parade – 6955 e-b 1 v SCH

QSL-ligan 2019

DO Dan Olsson, Kävlinge 108

UQ Ullmar Qvick, Norrköping 66

TGR Tore Gunnarsson, Rydöbruk 59

SCH Staffan Crona, Hisings Backa 57

JOB Jan Oscarsson, Umeå 41

JTM Jan Thörnblom, Malmö 37

APF Alf Persson, Nödinge 34

MJT Magnus Jespersen, Västerås 32

CB Christer Brunström, Halmstad 29

HVL Hans V. Lollike, Hedehusene, DK 29

CON Claes Olsson, Norrköping 19

BSN Börje Sahlén, Tibro 16

LHU Lars Jeppesen, Växjö 14

CCT Christer Carnegren, Tibro 10

RJT Rolf Johansson, Tibro 7

BOB Bo Hellman, Borensberg 6

JVN John Vinther Nielsen, Herning, DK 5

LWV Lennart Weirell, Västerås 5

LR Lennart Rylander, Hallaröd 4

TIPS

John Vinther Nielsen | Rind Plantagevej 3H | 7400 HERNING | jvn@ddxllk.dk

Europa

675	23.08	03.02	<u>NEDERLANDENE</u> Studio Denakker, Klazienaveen, nyheder og ID: "Studio Denakker", QRM fra andre NL-stationer.	1-2	PW-DK
981	02.09	03.55	<u>IRLAND</u> R. Star Country, countrymusik, 04.00 utc ID og nyheder.	1-2	PW-DK
1008	06.09	22.30	<u>NEDERLANDENE</u> United AM, Neede, ældre rock: "Love is the drug", ID: United AM.	1-3	PW-DK
1395	20.08	21.00	<u>NEDERLANDENE</u> Seabeeze AM, Akkrum, oldiesmusik, 21.03 utc ID og nyheder.	1-2	PW-DK
5840	24.08	19.48	<u>DANMARK</u> WMR, Randers, WMR-ID, reggae med Bob Marley: "Got to have gaja now".	1-2	PW-DK

Afrika

531	21.08	19.45	<u>ALGERIET</u> Jil FM, arabisk. Popmusik, ID. Jil FM.	1-2	PW-DK
	07.09	19.50	<u>ALGERIET</u> Jil FM, F'Krina Walaysa, fransk og arabisk popmusik, Mange IDs og ID-sange, // 549 kHz.	2-4	BV-DK
549	07.09	19.50	<u>ALGERIET</u> Jil FM, Sidi Hamadouche, fransk og arabisk, IDs // 531 kHz.	1-3	BV-DK
630	06.09	20.40	<u>TUNESIEN</u> RTT Tunis, arabisk og fransk, lang snak // websream.	2-4	BV-DK

Mellemøsten-Asien

1368	21.08	21.15	<u>IRAN</u> IRIB R. Golestan, Ganbad-e Kavus, farsi, ann., QRM fra Popmusik-station på samme frekvens.	1-2	BV-DK
1512	21.08	21.20	<u>IRAN</u> IRIB R. Ardabil, farsi, ann., kvindelig vært, iransk Instrumental musik.	1-3	BV-DK

Nord-Amerika

6070	03.07	03.00	<u>CANADA</u> CFRX, Toronto, reklamer og ID: "This is Torontos breaking news....CFRB....Newstalk 10-10...an i Heart-station" (relæ af CFRB på 1010 kHz).	1-2	PWx-DK
680	24.08	04.00	<u>CANADA</u> CFTR, Toronto ON, reklamer og ID som "6-80 News".	0.2	PW-DK
730	26.08	03.54	<u>CANADA</u> CKAC, Montreal QC, fransk snak, reklamer og ID som R. Circulation.	1-2	PW-DK
880	27.08	04.18	<u>USA</u> WCBS, New York NY, trafik og vejr, WCBS-IDs.	1-3	PW-DK
930	24.08	03.58	<u>CANADA</u> CJYQ, St. John's NL, countrymusik, ID: 9-30 KIXX.	0-2	PW-DK
950	26.08	03.48	<u>CANADA</u> CKNB, Campbellton NB, ID: "Your community, - Your station - 95 CKNB", popmusik.	1-2	PW-DK
1010	21.08	03.58	<u>USA</u> WINS, New York NY, reklame for skatterådgivningsfirmaet Optimum, ID som "10-10 WINS".	1-2	PW-DK
	24.08	03.45	<u>CANADA</u> CFRB, Clarkson/Toronto ON, reklamer., ID: "...on newstalk 10-10".	1-3	PW-DK

1030	21.08	03.30	<u>USA</u> WBZ, Boston MA, ID: "WBZ newsradio 10-30".	1-3 PW-DK
1130	27.08	04.15	<u>USA</u> WBBR, New York NY, business-talk, ID: "Bloomberg – The World is listening".	1-2 PW-DK

FM-tropo

88.2v	11.07	05.45	<u>SVERIGE</u> Rockklassiker, Kungsbacka, rockmusik // 104.8 MHz, O= 2 (100 Watt - 168 km)	NAH-DK
88.2v	26.08	14.25	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Falkenberg, svensk ID og popmusik. O= 2-3 (250 Watt - 146 km)	NAH-DK
90.2v	11.07	05.45	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Kungälv, popmusik og ID O= 3-4 (200 Watt - 202 km)	NAH-DK
91.9v	26.08	08.20	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Ängelholm, svensk, popmusik. O= 3 (200 Watt - 158 km)	NAH-DK
92.5v	11.07	06.06	<u>SVERIGE</u> Borås Närradio, Borås, Finsk program, ID som Radio Sisu, O=3 (500 Watt - 228 km)	NAH-DK
93.2v	11.07	05.45	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Traryd, popmusik og regional ID Rix FM 103.1 O= 2-3 (1000 Watt - 216 km)	NAH-DK
93.9v	24.07	21.00	<u>SVERIGE</u> Star FM, Borås, popmusik, snak om Borås O= 1-3 (500 Watt - 219 km)	NAH-DK
94.4v	26.08	08.25	<u>SVERIGE</u> NRJ, Halmstad, popmusik og ID, O= 3 (500 Watt - 168 km)	NAH-DK
94.8v	04.06	19.40	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Halmstad, Hamnen, popmusik og ID O= 2-4 (50 Watt - 159 km)	NAH-DK
94.9v	26.08	05.45	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Lund, svensk, popmusik. O= 3-4 (5 kW - 194 km)	NAH-DK
95.4v	24.07	20.52	<u>SVERIGE</u> Pirate Rock, Kungälv, reklamer og ID, PI: E5FB O=4-5 (1000 Watt - 201 km)	NAH-DK
96.0v	04.06	19.45	<u>SVERIGE</u> Star FM, Varberg, popmusik, svensk ID O= 3 (500 Watt - 148 km)	NAH-DK
96.3v	26.08	05.45	<u>SVERIGE</u> Guldkanalén, Hörby, svenske reklamer. O=3 (500 Watt - 216 km)	NAH-DK
96.7v	04.06	19.35	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Varberg popmusik og ID, O= 3 (500 Watt - 148 km)	NAH-DK
98.1v	11.07	05.45	<u>SVERIGE</u> Värnamo Närradio, Värnamo, Religiøs musik (tent), O=1-3 (500 Watt - 244 km)	NAH-DK
100.2v	24.07	17.01	<u>SVERIGE</u> NRJ, Falkenberg, popmusik //100.9 og 105.9 MHz, O= 2 (250 Watt - 146 km)	NAH-DK
100.9v	11.07	05.35	<u>SVERIGE</u> NRJ, Varberg, popmusik og ID, «__NRJ__», PI: E220, O= 5 (500 Watt - 157 km)	NAH-DK
101.1v	11.07	05.30	<u>SVERIGE</u> Lite FM, Vänersborg, popmusik og ID, «LITE_FM_», PI: EEFA, O=4-5 (300 Watt - 257 km)	NAH-DK
102.3v	04.06	19.30	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Borås popmusik og ID, O= 3-4 (2 kW - 228 km)	NAH-DK
103.1v	24.07	20.45	<u>SVERIGE</u> Rix FM, Växjö, pop og regional ID Rix FM 103.1 O= 3-4 (7 kW - 285 km)	NAH-DK
104.3v	24.07	20.53	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Kungsbacka, lokale reklamer og Göteborg ID. O= 3-4 (150 Watt - 168 km)	NAH-DK
105.8v	24.07	20.57	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Växjö, lokale reklamer O= 3 (7 kW - 285 km)	NAH-DK
106.1v	04.06	19.45	<u>SVERIGE</u> Star FM, Falkenberg, popmusik, svensk ID PS: «STAR_FM_», PI: E245, O= 5 (1000 Watt - 147 km)	NAH-DK

106.9v	11.07	05.35	<u>SVERIGE</u> Mix Megapol, Trollhättan, popmusik // 107.3 MHz, O= 2 (10 kW - 255 km)	NAH-DK
--------	-------	-------	--	--------

FM-eskip

87.7	26.07	11.30	<u>RUSLAND</u> Dorozhnoye Radio, Yegoryevsk, reklamer og ID PI: 7827, O= 3-4 (1 kW - 1781 km)	NAH-DK
87.9	26.07	11.31	<u>RUSLAND</u> Like FM, Moskva, popmusik PI: 7212, O= 3-4 (16 kW - 1700 km)	NAH-DK
90.3	26.07	11.34	<u>RUSLAND</u> Avtoradio, Moskva, popmusik PS: * _ABTO_ *, PI: 7261, O= 3-4 (10 kW - 1700 km)	NAH-DK
90.8	26.07	11.35	<u>RUSLAND</u> Relax FM, Moskva, russisk program (Tent) O= 3 (20 kW - 1700 km)	NAH-DK
87.9	26.08	08.53	<u>SPANIEN</u> Icat FM, Collsuspina, spansk snak PI: E233, O= 4 (5 kW - 1714 km)	NAH-DK
88.3	26.08	08.58	<u>SPANIEN</u> RNE 1, Barcelona, spansk snak PS: «RNE_1___», PI: E211, O= 4 (100 kW - 1758 km)	NAH-DK
88.3	26.08	09.10	<u>FRANKRIG</u> France Inter, Carcassonne, fransk snak PS: «_INTER_», PI: F201, O= 4 (79 kW - 1537 km)	NAH-DK
88.9	26.08	09.00	<u>SPANIEN</u> Icat FM, Canet d'Adri, spansk ID og nyheder O= 3-4 (2.5 kW - 1675 km)	NAH-DK
88.9	26.08	09.00	<u>FRANKRIG</u> France Musique, Millau, fransk ID og snak O= 4 (6.3 kW - 1454 km)	NAH-DK
89.2	26.08	09.20	<u>SPANIEN</u> RNE Radio Clasica, Alpica, klassisk musik PS: «RNE-CLAS», PI: E212, O= 4 (80 kW - 1774 km) // 88.6, 97.3	NAH-DK
90.3	26.08	09.05	<u>SPANIEN</u> RNE Radio Clasica, Montserrat, klassisk musik PS: «RNE-CLAS», PI: E212, O= 4 (10 kW - 1746 km) // 90.9, 93.0	NAH-DK
90.4	26.08	08.28	<u>ALGERIET</u> Radio Setif, Setif, arabisk snak PS: «SETIF_FM», PI: 2419, O= 5 (100 kW - 2252 km)	NAH-DK
93.5	26.08	08.55	<u>SPANIEN</u> Onda Cero, Barcelona, spansk snak PS: «ONDACERO», PI: E2EE, O= 4 (20 kW - 1758 km)	NAH-DK
92.5	26.08	08.57	<u>SPANIEN</u> Icat FM, Barcelona, spansk snak PI: E233, O= 4 (100 kW - 1758 km)	NAH-DK
95.8	26.08	09.10	<u>SPANIEN</u> SER Catalunya Radio, Sant Jeroni de Montserrat, spansk snak PI: E739, O= 4 (1,2 kW - 1735 km)	NAH-DK
97.3	26.08	09.10	<u>SPANIEN</u> Catalunya Radio, Montserrat, spansk snak PI: E231, O= 4 (10 kW - 1746 km)	NAH-DK
97.4	26.08	09.25	<u>SPANIEN</u> RNE 1, Xeresa, spansk snak PS: «RNE_1___», PI: E211, O= 4 (10 kW - 2075 km)	NAH-DK

BV-DK: Bjarke Vestesen, Odense, Sangean ATS909x med indbygget antenne.

NAH-DK: Niels A. Holst, Rønde, Bilradio modtagelse mellem Rønde og Lystrup.

FM/MW: Opel bilradio med RDS/PI udlæsning, 40 cm whip på taget.

PW -DK: Peter Witten, Aalborg, DK. RX: Sangean ATS909 med Tecsun AN-200 miniloop til MB
Samt Tecsun PL-380 til KB.

LÄTTFÅNGAT

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 46 HALMSTAD | 035 - 10 80 90 | dxfilateli@sdxf.se

Sista chansen

Sedan den 8 september 1998 sänder WBCQ från Monticello, Maine, USA, till världen på kortvåg. Stationen drivs och ägs av en man som heter Allan Weiner. Han har ett ursprung i amerikansk piratradio. Tanken med WBCQ var att skapa en «free speech radio» där alla åsikter skulle kunna föras fram (mot betalning naturligtvis). Liksom alla andra nordamerikanska radiostationer har även WBCQ en slogan – The Planet.

I likhet med flertalet andra kommersiella radiostationer i USA är verksamheten underfinansierad och man använder sig av ålderstigen sändarutrustning. Enligt senaste WRTH har WBCQ tillgång till fyra sändare på 50 kW vardera. Man använder frekvenserna 5130, 7490 och 9330 kHz. Målområdet för WBCQ är Nord- och Centralamerika.

WBCQ har som affärsidé att sända ut radioprogram på kortvåg mot betalning. Detta medför naturligtvis att programproducenterna i mycket stor omfattning är evangeliskt kristna eller så försöker de sprida högerextremistiska åsikter. Det finns faktiskt ytterligare ett antal kunder som erbjuder musik eller program av intresse för främst DX-lyssnare.

Varje vecka producerar Allan Weiner tillsammans med hustrun Angela «Allan & Angela Weiner Worldwide» (AAWWW). Det är en slags kommunikation med lyssnarna där programvärdarna berättar om utvecklingen på stationen, för fram sina konservativa politiska och högerkristna uppfattningar och tar emot telefonsamtal från lyssnare. Mot slutet av programmet brukar man också läsa ur lyssnarposten.

Ett återkommande tema i AAWWW det senaste året har varit den nya supersändaren på 500 kW som kom igång efter några veckors tester den 8 juli 2019. Till sändaren hör också en antenn som kan roteras mot olika områden på vår planet. Gissningsvis har bygget av denna nya supersändare finansierats av den kund som också avser att använda den 24/7.

Kunden heter World's Last Chance Radio och detta är en kristen grupp som menar att livet på jorden nu närmar sig sitt slut och att det tusenåriga riket står inför sin omedelbara början. Avsikten med sändningarna är att förbereda oss lyssnare på det som komma skall.

World's Last Chance uppger på sin hemsida att man har tusentals medlemmar men verksamheten tycks ledas och finansieras av en egyptisk miljardär. På hemsidan finns ett schema med sändningar på en mängd olika språk. Det tycks dock än så länge närmast kunna betraktas som en «future plan» eftersom man hittills enbart sänt på engelska och arabiska. WLC har även en hemsida på svenska varför det inte är omöjligt att det även kan bli program på vårt språk.

Stationen sänder på 9330 kHz dygnet runt. Detta är kanske inte det smartaste frekvensvalet under dagtid för oss i Europa då förmodligen en högre frekvens skulle ge bättre resultat. Jag har noterat WBCQ/WLC från kl. 05.58 UTC på 9330 kHz men det är när detta skrivs oklart med tider och frekvenser.

Allan Weiner har aviserat att ett nytt QSL-kort kommer att tryckas upp, det första nya kortet på 20 år.

Projektet World's Last Chance Radio har en slående likhet med Family Radio som även den aviserade slutet av livet här på jorden för några år sedan. Inget hände och Family Radio föll ihop som ett korthus.

DX-FILATELI

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 46 HALMSTAD | 035 - 10 80 90 | dxfilateli@sdx.se

Prá frente, Brasil!

De flesta gillar ett mysterium och den illustrerade vinjetten med texten *Prá frente, Brasil!* har ett ursprung som kräver diverse förklaringar. Att märket har en anknytning till radio är uppenbart både av texten och av det faktum att den en gång i tiden kom i ett QSL-brev från en radiostation i Brasilien.

Brevmärket trycktes år 1962 med anledning av VM i fotboll som genomfördes i Chile samma år. Det är tillverkat av Selograma i São Paulo med något slags fototryck.

Texten nedtill avslöjar att det är utgivet av Emissoras Unidas och Canal 7. Märkligt nog stavas emissoras på märket med ett s på spanskt vis mot det normala emissoras med två s. Man kan fråga sig om det var ett medvetet stavfel eller inte.

År 1962 var Rede de Emissoras Unidas ett mycket stort mediaföretag i São Paulo som ägdes av Paulo Machado de Carvalho. Men låt oss gå tillbaka i historien.

År 1928 grundades Rádio Record i São Paulo. Stationen köptes sedan av Machado de Carvalho år 1931. Han kom med tiden att äga ett stort antal radiostationer i São Paulo och Rio de Janeiro. I São Paulo ägde han förutom Rádio Record även Rádio Excelsior, Rádio São Paulo, Rádio

Panamericana, Rádio Bandeirantes och Rádio Cultura. Dessa förenades till Rede de Emissoras Unidas de Rádio eller ofta bara Rede Unidas de Rádio. En del av de ingående stationerna kom sedan att säljas och på 1970-talet splittrades kedjan helt. Idag är Rádio Bandeirantes och Rádio Panamericana huvudstationer i sina egna mycket framgångsrika radiokedjor.

Vi något äldre DXare känner igen många av dessa namn även från kortvågsbanden där stationer som Rádio Bandeirantes och Rádio Cultura var mycket lätthörda.

Rádio Record var tidigt ute med egna TV-sändningar under namnet Canal 7 och det är just den som omnämns på brevmärket. Man kan förmoda att Canal 7 och Emissoras Unidas var på plats i Chile för att heja på det brasilianska laget. Texten på brevmärket – *Prá frente, Brasil!* – skulle kanske kunna översättas som Heja Brasilien!

De stationer som ingick i Emissoras Unidas har haft en mycket varierande utveckling. Några har fortsatt att vara framgångsrika men numera mest på FM. Andra har försvunnit eller fått nya namn.

ZYK522 Rádio Record finns fortfarande kvar på 1000 kHz där man sänder med 200 kW dygnet runt enligt senaste WRTH. Kortvågen är sedan länge borta och det gäller även det programformat som jag kunde höra när jag loggade stationen. Idag har frekvensen hyrts av Igreja Universal do Reino de Deus, dvs. en kristen kyrka i São Paulo. Detta torde innebära att programformatet numera uteslutande består av religiös förkunnelse.

Rádio Record sände på kortvåg 9505 och 11965 kHz och var nog inte lika lätthörd som flera av de andra stationerna i Rede Unidas som var verksamma på kortvåg.

Chile hade något förvånande fått erbjudandet att organisera VM i fotboll 1962. Landet drabbades av en svår jordbävning år 1960 men man lyckades med att få all infrastruktur på plats i tid för mästerskapen (30 maj-17 juli) med matcher på fyra orter: Santiago, Viña del Mar, Rancagua och Arica. Finalen spelades mellan Brasilien och Tjeckoslovakien. Brassarna vann 3-1 och mycket tack vare en storspelande Garrincha (1933-1983). Man kan förmoda ett det blev extra longa goool under matchreferaten på Rádio Record och de andra stationerna.

Sverige lyckades inte kvalificera sig till VM i Chile 1962.

NA-HORISONT

Jan Oscarsson | Hinkvägen 26 | 906 29 UMEÅ | 090 - 18 15 42 | nahorison@sdxf.se

Den nya NA-säsongen är redan i full schwung nu när detta knattras ned och det ska bli spännande att höra vad den kan föra med sig för slags bravader! För egen del har inget särskilt hörts i QTH:et i Petiknäs, men det går ju fortfarande att fynda på PAX- och FUX-diskarna från förra säsongen. Längre jagade 600 CKAT gick till exempel fint i Furuögrund på självaste julafton märkte jag! Svar kom snabbt, så det blev en ny kanadick i QSL-pärmen i år också! Hur länge kan det hålla? Denna gång börjar vi med att lämna ordet till Per Eriksson i Vellinge (PE), som QSL:at 1400 KLIN och dessutom flaggar för Parka-Kiwin! Per förtäljer följande:

1400 KLIN Lincoln, NE

KLIN 1400 kom upp fint en stund den 1 november 2017 i Parka. Men det eftertraktade QSL:et från denna inte alldeles vanliga station dröjde till helt nyligen. För det tackar jag den femte mannen" och passar på att inskräpa vikten av att inte ge upp. Nyhetsstationen i Nebraskas huvudstad Lincoln har en fyllig webbplats. På kontaktsidan finns mejladresser till, i tur och ordning, General Manager, Director of Sales, Program Director, News Director och Sports Director. Efter att ha betat av de fyra översta uppvaktades den sportansvarige, Tim Curran, med ett mejl. Utan några större förhoppningar. Förutom General Manager och Program Director brukar Chief Engineer (som dock alltför sällan namnges i officiella sammanhang) vara de mest svarssäkra korten. Svar kom nästan omedelbart. Ofta är det ju så med mejlrapporter, antingen besvaras de snabbt – eller inte alls. Själv kommer jag framöver nog att ranka sportfolket på stationerna högre än jag hittills gjort... KLIN ägs av NRG Media som har en ett antal stationer i Nebraska, Illinois och Wisconsin. I Omaha, största staden i NE, äger man KOIL 1290 och KOZN 1620. Den allra vanligaste

signalen över here från bolaget är annars KXEL 1540.

Mr Eriksson:

This is absolutely incredible. I've just forwarded this email along to my colleagues. I took a listen to your recording - it is indeed 1400, AM. Considering that we broadcast from Lincoln, Nebraska, I am astounded you were able to hear our signal in Sweden.

Thank you so much for sending this along. I can't wait to share with this the rest of my co-workers once we return to work on Tuesday.

Sincerely,

- Tim Curran

Trevlig väggprydnad från KLIN!

Grattis Per till ett klart sympatiskt svar! För KLIN ringde det en klocka. Mycket riktigt, för bra prick sju år sedan skickade Regional Engineer Mike Laughter en väggskytt med stationens logga och personalens alla autografer på! En trevlig väggprydnad i manglingshörnan får man allt tillstå :-). Nu fortsätter vi mot nästa mål som redax blev inspirerad av att ta med då ett QSL från Dixie anlände för bara några timmar sedan! Vi åker till South Carolina, som är lyxkonsumtion i Parka, så man får allt hålla hårt i de SC-QSL som alls kommer (med nedanstående skulle jag nu vara uppe i sju...):

1150 WAVO Rock Hill, SC

14.10 vid PAX127 hade vi fått klart den nya östkusttråden och kanske hjälpte den till att få extra skjuts på ÖK-signalerna en stund natten mot 15:e? I vilket fall drabbades vi av en sydöppning en stund innan midnatt med 1150 WAVO, 1410 WNGL, 1580 WLIJ och 1700 WEUP. WAVO på

1150 var helt ny för Sverige och givetvis vill man ju utöka den magra SC-QSL-samlingen. Dock gav jag upp efter några försök till diverse mailadresser. Stationen visade sig dessutom ha bytt format och börjat reläa 1240 WHVN med religiöst, så jag lät projektet bero.

Men så svarade man till BOS på en CD-follow-up nu på sensommaren! Tack till Bosse för den mailadressen, fast jag hade nog testat den redan en gång. Men provade ju igen, och nu hände det grejor. Ett perfekt QSL kom snabbt från Brant Hart, Operations (Tnx!!):

You did hear WAVO 1150 AM on 10-14-2018 @ 7:45 PM EDT. I heard your aircheck and could understand our call letters in the liner. After the liner played, I could hear the opening notes of "It Was A Very Good Year" by Frank Sinatra. After checking the log from that date, I learned that you were very precise in pinpointing the time that you heard WAVO.

It is amazing that you were able to hear WAVO at that time of day. WAVO operates at 5KW during the daytime and 0.57 KW at night. You would have heard WAVO about an hour after it switched to the night time mode. I am unable to receive the station at my own house at night. I live about 40 miles (64 KM) for the tower site.

You heard WAVO on the last day that we had our music format. On 10-15-2018, the station began simulcasting Christian broadcasts from a sister station.

Brant Hart
WAVO

Som framgick av QSL:et hördes de i Parka sista dagen man hade sitt Adult Standards-format och numer id-ar man alltså "Heaven Radio" //1240. Rock Hill är den femte största staden i South Carolina med sina cirka 117.000 invånare inklusive förorter, och ligger i norra delen av SC. Charlotte Metropolitan Area innefattar också Charlotte, Concord och Gastonia (alla i NC). Folk började komma hit i samband med järnvägen och namnet Rock Hill verkar ha etablerats först när postkontoret öppnade 1852. Indianerna som bott här i mer än tusen år har fortfarande ett officiellt erkännande som Catawba Indian Nation.

1440 WZLYX Cowan, TN

Okej, det blir ett QSL till från sydstaterna! WZLYX hörde jag med ett bra id redan vid PAX121, 1.11 2017, samma dag som PE loggade KLIN. Klart ovanlig station, och på en tid de ju borde ha vippat om från 5kW till 66W för länge sedan, men hörd vid PAX21 före midnatt 30.9 2002 av SW och sedan av Bosse ett par timmar senare. Jag gav upp efter ett par tre rapportförsök utan resultat med hotmail och aol. Det fanns inte så många epostadresser att sikta på heller. WZLYX hade jag ju inte hört vare sig förr eller senare så jag fick för mig att nu i juli skicka till några svårjobbade, däribland WZLYX. Svårt förvånad såg jag mailet från dem efter att ha cyklat tillbaka från det sena badpasset mitt under värmeböljan!

Hello!

We were so very happy to hear from you! Yes. That was our station that you heard! You have captured that soundbite a long way from here. It is so very fascinating. I have shared your email with the whole office. We are a small town radio station, that plays old and new music of all genre's. We have two AM and two FM frequencies. Cowan, Tennessee is a very small town in Tennessee. We would be considered a Southern

State/Town. Typical small town U.S.A. where there are churches on almost every corner. I have a friend I used to chat with that lived in Sweden. I love your culture and Sweden is such a beautiful country. Thank you so much for sharing with us today! Also, I tried attaching a photo of the station, but I do not know if it successfully attached or not. For some odd reason, attaching the picture would make the email go away. I hope you have a great day/night and I would love to hear from you again!

Thank you,

Amiee Ingle

PO BOX 398

540 Cumberland St W

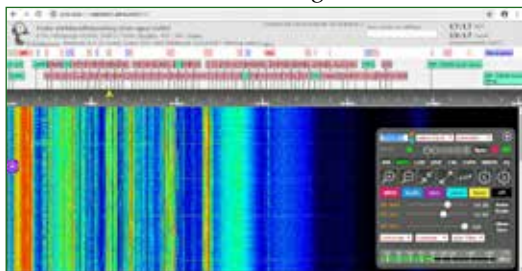
Cowan, TN 37318

(931) 967-7471 Phone

(931) 967-1440 Fax

www.WZYXRADIO.net

Stort tack till henne! Min Tennessee nummer 12 hade svarat dagen innan (1590 WKTP) och när fick man senast två TN samma vecka? Jag använde samma mailadress som testats tidigare utan framgång, men som visst passas av andra ibland! Cowan ligger i södra, centrala Tennessee och 1737 pers bodde här vid senaste sist man räknade 2010. Orten har fått sitt namn efter James Benjamin Cowan, läkare för sydstatstrupper vid det amerikanska inbördeskriget.

Kiwi-SDR i Parka vid vassa cx - vad kan höras?

Parka-Kiwin på gång igen!

PE meddelar detta: Under vecka 42 är planen att öppna en KiwiSDR i Parkalompolo. Det är den mottagare som under tre års tid stått i Södra Möckleby på Öland som flyttas norröver. Tanken är att fjärrmottagaren i Parka, som är öppen endast för medlemmar i SDXF, ska vara i drift under mellanvågssäsongen fram till i mars 2020. Vi gjorde ett tekniskt prov med Kiwi SDR i Parka häromåret och det blev uppskattat. Kvar att lösa finns en del tekniska utmaningar, framför allt kring anläggningens underhåll som helt måste skötas på distans. Att vi tvingas använda mobilbredband, fast förbindelse saknas i skolan, innebär kraftigt höjda kostnader för förbundet jämfört med vad mottagaren på Öland kostat i drift. Därför kommer vi att be dig som drar nytta av denna nya tjänst att bidra. Överst på denna

Kiwisida finns en doneraknapp där det går att skänka en slant via Paypal. Mer detaljer såsom exakt startdatum och webbadress till mottagaren publiceras senare på sdx.se. Tnx Per, och till sist meddelar BOS detta (Tnx!):

PAX-säsongen är inledd!

PAX132 drog igång fredagen den 13.9! Vilket alltså inte inträffat när detta skrivs och resultatet därmed fortfarande är okänt. Konditionsmässigt verkar det dock kunna bli en fullträff då geomagnetiska aktiviteten gått ner mycket sista dagarna innan. Dock är ändamålet inte att logga nya stationer utan att se över antenner och annan utrustning så att de som åker upp när det börjar vara kallare och mörkare ska kunna nyttja anläggningen på bästa sätt! PAX133 blir första regelrätta expeditionen tre veckor efter Kjells och min långhelg i skolan. Eventuella loggningar finns som vanligt på furuogrund.se/pax. Plus alla tidigare expeditionsrapporter och loggar.

Nästan vad som helst kan höras i Parka vid goda konditioner. 940 KMER i Wyoming hade man ju inte hört talas om men deras 240W dag/150W natt räckte för att höras vid PAX127. Och QSL kom snällt.

Efter samtal med Rolf ("Rolle") på plats i Parka så verkar det som att sistlidna vår inte gick så hårt åt trådarna som åren innan. Kraften kan i så fall läggas på förbättrade jordpunkter förutom en tidigare planerad modifiering av anslutning av Asien/Oceanien-antennen för att undvika BNC-glapp. Fler jordspett vid transformatorerna och förankring av dessa med några kilo bentonit ("kattsand") och grovsalt i varje hål skall testas. Slutmotstånderna är jordade i den stora blötmyren så där blir det nog inte bättre med fler spett eller kattsand. Hur skonsamt naturen än farit fram med trådarna så är det alltid träd som brutits av och har lagt sig över våra trådar så det blir många kilometer att vandra och en del styrkeprov att utföra under helgen. /BOS

Då tackar vi alla för denna gång och väl mött igen i julnumret av DX-A! Med nya färska QSL från den just startade säsongen kanske?

FM - DAB - TV

Niels A. Holst | Ulvedalsvej 6 | 8410 Rønde | nah@c.dk

Jeg har fundet ud af, at flere har haft problemer med at sende mail til mig, så derfor skal jeg opfordre til at benytte **nah@c.dk** til at sende nyheder og kommentarer mm..

DANMARK

Radio SLR udvider

Radio SLR vandt ved udbuddet i 2017 en frekvens i Skælskør, men pga en fejl i udbudsmaterialet, var frekvensen i Skælskør alligevel ikke en del af det frekvens netværk man vandt, og da frekvensen kom i udbud igen, gik frekvensen i Skælskør til Bauer media, som fluks flyttede den til Slagelse, så man der fik plads til Radio 100. Men nu har Radio SLR selv flyttet 106.9 MHz fra Høng til Skælskør, så SLR også kan høres der. Ligeledes har man flyttet 107.0 fra Mogenstrup til Fakse. Desuden har Radio SLR også fået startet de sidste ekstra frekvenser i Odsherred op. Flere steder sidder antennerne ikke særligt højt maks 10 meters højde, så her er rækkevidden begrænset, det gælder bla. Tølløse og Jyderup frekvenserne

Radio SLR

90.6v	Slagelse/Slotsbjergby	160 Watt
91.6v	Fuglebjerg	160 Watt
92.9v	Stege	160 Watt
97.9v	Ringsted/Allindemagle	160 Watt

98.1v	Næstved/Øverup	160 Watt
100.7v	Ringsted	1000 Watt*
101.0v	Slagelse	1000 Watt*
101.1v	Vordingborg/Bogø	1000 Watt*
104.4v	Kalundborg/Gørlev	1000 Watt*
105.2v	Tølløse	160 Watt
105.4v	Haslev	160 Watt
105.6v	Fårevejle	160 Watt
106.1v	Holbæk	3200 Watt*
106.5v	Næstved	1500 Watt*
106.7v	Jyderup	160 Watt
106.9v	Skælskør	160 Watt
107.0v	Fakse	160 Watt
107.9v	Glumsø	160 Watt

(NAH, jan 2019)

Classic FM mister frekvens

Classic FM måtte i slutningen af maj måned lukke frekvensen 95.3 MHz ned, da det viste sig at de slet ikke havde licens til at sende på frekvensen. Deres licens udløb 1. januar 2018, og 95.3 MHz var ikke en del af de nye frekvenspakker, der var uddelt i slutningen af 2017. Senere dukkede 102.6 MHz op med Classic FM, den har været brugt til VLR Horsens fra Brædstrup indtil nu, den har dog været lukket ned fra Brædstrup i en længere periode. 102.6 MHz skal dog ifølge de nye frekvenspakker udsende Classic FM. Men i øjeblikket er 102.6 MHz lukket ned igen, og det er uvist om den dukker op igen.

Classic FM Horsens

95.3v	Skanderborg/Yding Skovhøj	500 Watt*
102.6v	Skanderborg/Yding Skovhøj	500 Watt*

NORGE

FM slukket i Trondheim

I Trondheim har de sidste stationer, som har tilladelse til at sende på FM, forladt FM til fordel for DAB. Her er det Net 2 med Stage Radio, som er lukket og Net 1 med Radio Revolt m.fl., som er flyttet til DAB.

Dog kan man i Trondheim stadig høre FM stationer fra omegnskommunerne. Eftersom Nea Radio og Radio Trøndelag har sendere som sender ind over Trondheim.

Desuden har medietilsynet stadig Net 15-03.1 stående som et ledigt frekvensnet der kan søges på.

Ledige frekvenser Trondheim

95.5v	Net 15-03.2	97 Watt
100.0v	Net 15-03.1	199 Watt
105.1v	Net 15-03.2	306 Watt
106.2v	Net 15-03.1	158 Watt
106.7v	Net 15-03.2	153 Watt
107.6v	Net 15-03.1	48 Watt

(medietilsynet 29/8 2019)

Bergen Kringkaster på FM

I modsætning til Trondheim har Bergen stadig aktive stationer på FM, eftersom Studenterradioen og Radio Tamil sender på Net 1, desuden sendes udsendelser fra Radio Nova Oslo og Røverradioen Bergen på kanalen. Radio Tamil sender dog kun ganske få timer om ugen.

Desuden har medietilsynet tildelt den velkendte mellembølge og kortbølge broadcaster Bergen Kringkaster sendenet 2 i Bergen, desuden har de en lille sender som er i gang sammen med MB og KB senderne i Erdal, her benyttes frekvensen 93.8 MHz som NRK Altid Nyheter, benyttede da de sendte på FM i Bergen. Ligeledes er den tidligere P4 frekvens 102.5 MHz nu udmeldt til sendenet 2, i stedet for 103.3 MHz som blev benyttet tidligere.

Studentradioen

96.4v	Askøy	630 Watt
104.1v	Greitanuken	248 Watt
106.1v	Smørås	313 Watt
107.8v	Bergen Sentrum	43 Watt

Bergen Kringkaster

88.6v	Smørås (p)	251 Watt
93.8v	Erdal	126 Watt
100.3v	Bergen/Ulriken (p)	100 Watt
102.5v	Greitanuken (p)	199 Watt

(medietilsynet Aug 2019)

Våler Nærradio lukket

Våler Nærradio har stoppet deres udsendelser i slutningen af juli, for at undgå en konkurs, de økonomiske problemer skyldes et dårligt bingo salg i løbet af 2019.

Så derfor valgte bestyrelsen at trække stikket før det endte i en konkurs. Våler Nærradio sendte sammen med Solørradioen som fortsætter på frekvenserne alene.

RadiO Solør
VALER
Nærradio

Våler Nærradio

101.2v	Risberget	25 Watt
105.1v	Flisa	1258 Watt
105.6v	Vålbyen/Våler	125 Watt

(lokalradio.no Aug 2019)

SVERIGE

Rockklassiker flere nye frekvenser

Sidste spalte skrev jeg om Rockklassikeres nye frekvenser i Skåne, og i den forbindelse har Rockklassiker også fået en 50 watt sender i Vebberød, som hører sammen med 99.1 MHz fra Lund, dette er en nærradio frekvens, som benyttes

der, og i stedet for den frekvens som Lunds nærradio, i sin tid benyttede i Dalby.

Desuden har flere andre af de områder Rockklassikere sender i fået tilføjet ekstra frekvenser for bedre at dække det område licensen er udstedt til.

Nye frekvenser Rockklassiker

88.7v	Sollefteå (V.Norrland)	500 Watt
91.5v	Vebberöd (Skåne)	50 Watt
91.9v	Hörnösand (V.Norrland)	500 Watt
95.3v	Hudiksvall (Gävleborg)	282 Watt
97.8v	Oskarshamn (Kalmar)	500 Watt
99.7v	Uppsala (Uppsala)	500 Watt

(radionytt.se, juni 2019)

SR nye sendere i Väddö og Avesta

Sveriges Radio har fået nye hjælpesendere i Väddö/Älmsta i Stockholm Län, SR P4 har haft en hjælpe sender i byen Väddö/Älmsta i en del år, men nu har de 3 øvrige programmer fra SR, også fået hjælpe sendere i byen, dog sender de 3 nye frekvenser med noget lavere styrke end P4 senderen. Desuden er der startet et helt nyt SR site op i Dalarna i Avesta/Krylbo.

SR fra Väddö/Älmsta

93.6v	SR P2	200 Watt
94.7v	SR P4	3000 Watt
96.4v	SR P1	200 Watt
97.5v	SR P3	200 Watt

SR fra Avesta/Krylbo

87.7v	SR P1	250 Watt
91.3v	SR P2	250 Watt
96.4v	SR P3	250 Watt
98.8v	SR P4	250 Watt

(fm1ist.org, 10-07-2019)

Retro FM udvider til hele Skåne

I løbet af sommeren 2019 har Retro FM udvidet sendeområdet, så man nu kan høres i det meste af Skåne, som er det län stationen har licens til at dække. Dette er sket ved at PTS har fundet en del ekstra frekvenser, hovedsagligt low power under 1 kW. Og efter et par yderligere frekvenser i august er det kun Simrishamn området i Skåne, hvor fuld dækning mangler.

Retro FM - Skåne

88.1v	Ängelholm	1000 Watt
89.0v	Båstad	500 Watt
94.2v	Höganäs	100 Watt
94.4v	Hässleholm	500 Watt
97.5v	Bromölla	250 Watt
100.3v	Helsingborg	1000 Watt
100.9v	Åhus	150 Watt
104.5v	Kristianstad	1000 Watt
104.6v	Ystad	1000 Watt
105.0v	Hörby	150 Watt
106.4v	Landskrona	150 Watt
106.4v	Trelleborg	150 Watt
107.0v	Lund	5000 Watt
107.4v	Malmö	50 Watt

(NAH/LKP/Retro FM, juni/august. 2019)

Rix FM, NRJ mfl ekstra frekvenser

De 3 kommercielle netværk der har fået en landsdækkende licens, er i gang med at forbedre deres dækning rundt i landet. Herunder følger en liste over de kendte nye frekvenser.

Nye frekvenser Rix FM

91.4v	Trosa (Sörmland)	60 Watt
100.0v	Kisa (ex. Vimmerby) (Öster Götalan)	3600 Watt
104.4v	Perstorp (Skåne)	1000 Watt
105.7v	Höör (Skåne)	500 Watt

Nye frekvenser NRJ

91.6v	Hallstavik (Stockholm)	250 Watt
93.6v	Sunne (Värmland)	1000 Watt
97.8v	Höör (Skåne)	500 Watt
101.6v	Gnesta (Sörmland)	100 Watt

Nye frekvenser Mix Megapol

89.8v	Borgholm (Kalmar)	500 Watt
91.9v	Höör (Skåne)	500 Watt
94.9v	Lund (Skåne)	1000 Watt

Pop och Rock bytter frekvens

Örnsköldsvik NR, som hovedsagelig udsender radiostationen Pop och Rock har skiftet frekvens fra 105.7 MHz til 87.6 MHz sammen med 89.8 MHz

Pop och Rock Örnsköldsvik

87.6v	Björna	500 Watt
89.8v	Örnsköldsvik/Åsberget	500 Watt

Lite FM på endnu en frekvens

Lite FM har sendt i mange år på 101.1 MHz fra Vänersborg, men de har nu udvidet med kommune Lilla Edet og frekvensen 94.3 MHz

Lite FM

94.3v	Lilla Edet	300 Watt
101.1v	Vänersborg	300 Watt

Radio Treby bytter frekvens

Radio Treby har i længere tid haft problemer med frekvensen 105.3 MHz fra Skara, eftersom Rix FM benytter samme frekvens i Göteborg. Det har givet mange forstyrrelser efter omlægningen af kommercielle frekvenser i August 2018. Så efter en længere dialog imellem Radio Treby, NENT og PTS er man blevet enige om at byttet frekvensen ud med 101.4 MHz. Senderen er også flyttet fra Skara Vattentorn til en mast syd for Skara. Desuden har Radio Treby taget endnu en kommune frekvens i brug, denne gang i Tibro på 95.8 MHz.

Radio Treby – Skara/Tibro

95.8v	Tibro	250 Watt
101.4v	Skara/Södra Skara	100 Watt

(ITU, Radio Treby, august 2019)

TYSKLAND

Radio B2 udvider i Brandenburg

Radio B2 Schlager har fået en ny frekvens i Brandenburg Krahne/Havel, hvor stationen har fået en sender på over 1 kW, eftersom 94.0 Mhz er udmeldt til 3.2 kW. Dog med Vertical pol., hvilket ikke sker så ofte i Tyskland.

Stationen fejrede behørigt at man startede op på 94.0 MHz, med tryk på en rød knap for at tænde senderen.

I Maj måned var det Mecklenburg Vorpommern man udvidede i med frekvensen 103.3 MHz i Ahrenshoop.

Radio B2 Brandenburg

91.6h	Cottbus	500 Watt
94.0v	Aurich	3200 Watt
97.0h	Potsdam	630 Watt
101.1h	Fürstenwalde	500 Watt
104.9h	Eberswalde	800 Watt
106.0h	Berlin/Alexanderplatz	1000 Watt
106.9h	Frankfurt Oder	200 Watt

Radio B2 Mecklenburg Vorpommern

87.8h	Greifswald	800 Watt
90.1h	Schwerin	800 Watt
97.0h	Waren/Ruggow	200 Watt
98.9h	Stralsund	400 Watt
103.3h	Ahrenshoop	630 Watt
106.5h	Rostock/Toitenwinkel	630 Watt

(radiowoche.de 23/8 2019)

KALENDERN

Erik Johansson | Frihetsvägen 49 | 177 53 JÄRFÄLLA | 08 - 680 01 49 | klubbnytt@sdxf.se

Oktober

1	CHN	Folkrepubliken grundas, nationaldag
	CYP	Oavhängighetsdag, nationaldag
	NIG	Nationaldag
	TUV	Nationaldag
2	GUN	Nationaldag
	D	Sista sändningen från RBI, Berlin 1990
3	KOR	Dag för statens grundande
	D	Den tyska enighetens dag, nationaldag
4	LSO	Oavhängighetsdag
5	POR, AZR	Republikens dag
6	EGY, SYR	Årsdag av kriget oktober
	EGY	Nationaldag
8	GUM, PTR, USA	Kolumbusdagen
10	AFS	Krügerdag
	CUB	Dag för frihetskrigets inledande
	KRE	Koreas Arbetarparti grundas 1945
12	ARG, CHL, HND, MEX, CTR, URG, VEN	Kolumbusdagen
13	GNE	Självständighetsdag
14	YEM	Nationaldag
15	CLM	Kolumbusdag
20	GTM	Revolutionsdag
	KEN	Kenyattadagen
21	SOM	Revolutionsdag
22	NZL	Arbetets dag
23	THA	Chulalongkorndagen
24	MLA	Sultanen av Pahangs födelsedag
	ZMB	Självständighetsdag
25	TWN	Taiwans återupprättande
26	AUT	Nationell helgdag
	RRW	Armens dag
27	ZAI	Landsjubileum
28	CYP, CZE	Nationell helgdag
	TUR	Republikens dag (em)
29	TUR	Republikens dag
31	TWN	Chang-Kai Sheks födelsedag

November

11	AGL	Oavhängighetsdag, nationaldag
	BEL, F, GUF, MCO, REU, MRT	Årsdag av vapenstillståndet
12	CLM	Cartagenas oavhängighet
	MLD	Republikens dag
15	B	Republiken grundas
	BEL, CTR	Nationaldag
17	OMA	Nationaldag
18	MRC	Oavhängighetsdag
	OMA	Nationaldag
19	HOL	Första Happy Station med Edward Startz 1928
	MCO	Prinsens dag, nationaldag
20	MEX	Mexikanska revolutionen
22	BRM, LBN	Nationaldag
	GUM, PTR, USA	Skördefest
24	COD	Zaires nationaldag
25	SUR	Självständighetsdag, nationaldag
	USA	Världsradiofördraget undertecknas 1927
26		Första amatörradioförbindelsen mellan Europa och USA på 100-metersbandet 1923
	MNG	nationaldag
28	ALB, MTN	Nationaldag
29	ALB	Befrielsedag
30	BEN	Nationaldag
	YEM	Oavhängighetsdag

Antenne. Das Radio
Goseriede 9
3000 Hannover 1

QSL Empfangsbestätigung
Hiermit bestätigen wir den Empfang
unserer Sendung:

Datum: 15.07.1996
Uhrzeit: 20:50 - 21:20 h
Frequenz: 106,3 MHz
Leistung: 100 W ERP
Standort: OHOE32 54N49
Antennenhöhe: 580 m
Richtung: Touffhaus

Antenne Das Radio

TEKNIKSPALTEN

Erik Johansson | Frihetsvägen 49 | 177 53 JÄRFÄLLA | 08 - 680 01 49 | klubbnytt@sdxf.se

Icom IC-R30: Portabel världsradio-mottagare för 100 kHz till 3305 MHz

Under de senaste åren har det skett en generationsväxling bland så kallade bredbandsmottagare: För det första sker det knapp någon nyutveckling inom detta område, för det andra är det fåtal apparater som tillhandahåller goda prestanda till överkomliga priser.

Ett aktuellt exempel är Icom IC-R30. Den för portabelt bruk lämpliga apparaten har tidigare kallats "handskanner" vilket dock inte på långa vägar gör denna kompakta mottagare rättvisa. Utrustningen och prestandan gör denna till en kommunikationsmottagare i fickformat. Harald Kuhl och tagit med IC-R30 på världsradiolyssning.

Icom IC-R30 är en kommunikationsmottagare i fickformat som tar emot signaler från långvåg till Gigahertz-området.

Icom IC-R30 tar emot signaler i frekvensområdet mellan 100 kHz och 3304,9 MHz och demodulerar FM, bred-FM, AM, CW, LSB och USB. Dessutom avkodar den de digitala talmoderna (Digital Voice DV) D-star, DPMR, APCO P25, NXDN och DCR (Digital Convenience Radio). Den avkodar däremot inte de på amatörradios VHF och UHF band använda driftlägena DMR och CFM Fusion liksom inte heller digital rundradio DAB+. DRM

avkodas inte heller vilket bara noteras i förbigående beroende på de fåtaliga sändningarna.

Uppbyggnad och utrustning

Tack vare "Dual Watchfunktionen" i IC-R30 kan två frekvenser, som med vissa inskränkningar, ligger i olika frekvensband, tas emot samtidigt. Icom skiljer på A-band och B-band, mer om detta senare. På A-band arbetar mottagaren som en trippelsuper med första mellanfrekvens på (MF) 266,65 MHz, 266,7MHz respektive 266,75 MHz, 2 MF på 58,05 Hz och 3 MF 450 kHz. Vid mottagande av UKV-rundradio med bredbandig FM blir mottagaren en dubbelsuper med mellanfrekvenserna 46,35 MHz och 450 kHz. På B-bandet arbetar mottagaren som en dubbelsuper med mellanfrekvenserna 46,35 MHz och 450 kHz.

I jämförelse med föregångaren R20 och utvecklingarna hos Icom vidareutvecklat ett redan bra koncept. Det IP57-klassade höljet hos IC-R30 är som vanligt mycket väl bearbetat och har måtten, utan utskjutande kontroller, 58 mm x 140 mm x 30 mm (bredd x höjd x djup) och en vikt på 200 g, utan batteri eller antenn. Framsidan delas av en stor punktmatrix-LCD-teckenskärm (38 mm x 48 mm) och en tämligen stor knappats med, som tack vare ljus text har lätt avläsbara tangenter. Båda får bakgrundsbelysning en kort stund vid användande (eller konstant) så att mottagaren är användbar även då det är mörkt. Längst ner på frontpanelen sitter den inbyggda högtalaren som strålar ut framåt.

Det finns ytterligare tre knappar på mottagarens vänstra sida och på ovensidan en robust ratt som avgränsar olika funktioner med en lätt rastning. Till vänster bredvid den senare finns en SMA-antennkontakt för anslutning av medlevererade, fullt utdragna 69 cm långa, teleskopantennen med dubbla vikbara leder. För att ansluta en annan yttre antenn behöver man vanligtvis en adapter, till exempel SMA till BNC.

Ljudutgång

På apparatens högra sida finns en 3,5 mm-kontakt för anslutning av extern högtalare eller hörlurar. För att få ljud i båda lurarna på en normal stereo-hörlur måste man använda en monoadapter. Då kontakten ligger lite under höljets yta täckt av ett gummilock kan inte alla kontakter stickas in

tillräckligt långt. Som alternativ till en konventionell kabelbunden lösning är IC-R30 utrustad med blåtand så att ljudsignalen kan överföras till en trådlös högtalare eller till trådlösa hörlurar. Dessutom, och för första gången i en portabel bredbandsmottagare, finns en inbyggd GPS-modul (se vidare nedan).

För strömförsörjningen har IC-R30 ett speciellt litiumjon-batteri av typ BP-287 med 3,6 Volt och nominellt 3280 mAh som sätts in och spänns fast på mottagarens baksida. Mottagaren drar även i avstängt läge, speciellt med påslagen GPS-modul, lite ström så vid längre uppehåll i utnyttjandet bör man ta bort ackumulatören. Vi påslagning visar IC-R30 aktuell laddning i % en kort stund på teckenskrärmen. Som tillbehör kan man köpa batterihållaren BP-292 för 3 AA-batterier.

Batteriet kan laddas inte bara i det medlevererade laddstället utan även med en normal USB-laddare. Om man är på resande fot och inte har tillgång till 230 V kan en så kallad *power bank* med 5 V utgång (minst 1 A) användas för laddning. Dessutom fungerar USB-kontakten som kommunikationskontakt med en ansluten PC med programvaran CS-R30, vilken Icom tillhandahåller som tillbehör.

I leveransen ingår förutom IC-R30 med det vanliga specialbatteriet och laddstället BC-223 med nätdel även en teleskopantenn, ett avtagbart bältesclip, en handledsrem, en USB-kabel och en tryckt användarhandbok på tyska för det grundläggande handhavandet. Dessutom finns det en utförlig tysk manual på 150 sidor på CD-ROM. Detta är ganska praktiskt efter som man kan spara användarhandboken på sin smarttelefon eller sin surfplatta och alltid ha den med sig. Mjukvaran CS-R30 är endast tillgängligt mot en extra kostnad. Denna underlättar dock programmeringen av IC-R30 väsentligt jämfört med inmatning och lagring från de inbyggda tangenterna. Man bör alltså beställa denna mjukvara tillsammans med mottagaren.

Handhavande

Trots sina stora funktions- och inställningsmöjligheter är IC-R30 lätt att använda i vardagslag. I VFO-läge kan man efter en tryckning på knappen *F-INP* (*Frequency Input*) direkt mata in önskad mottagningsfrekvens i MHz med knappatsen. Mottagaren byter frekvens efter den sista inmatade decimalen. Även ändra inställningar som ändras ofta, såsom modulationstyp och avstämningssteg (10 Hz till 200 kHz), är direkt tillgängliga. Efter en tryckning på tangenten *Mode* respektive *TS* syns en valmeny med tillgängliga val på displayen på vilken man väljer med styrknapparna eller vri-

Tack vare bakgrundsbelysningen av knappar och teckenskrärm är mottagaren lätt att hantera även under dåliga ljusförhållanden.

domkopplaren. Ytterligare en tryckning på den valda funktionstangenten eller på *Enter* lagrar det valda värdet. Nivån på brusspärren väljer IC-30 själv om man inte ställer in den genom att trycka på tangenten *SQL* och vrida på ratten.

Dessutom finns det praktiska detaljlösningar som stödjer handhavandet. Funktionen på höger-vänsterpilarna och ratten på ovansidan kan ställas in med en tryckning på *Dial Sel*: Valfritt växlar man mellan VFO-knapp med önskat raster, hämtande av en mottagnings- eller minneskanal eller ställer in ljudstyrkan med ratten.

Man aktiverar det andra mottagningsbandet, B-bandet, genom ett långt tryck på *Main/Dial*. Teckenskrärmen är nu tvådelad och en kort tryckning på samma tangent växlar inställning mellan huvudband och andra-band. I detta läge är inte alla kombinationer av frekvenser och modulations-sätt möjliga. Det fullständiga frekvensområdet är endast tillgängligt i A-bandet medan B-bandet endast har ett omfång på 108,0 MHz till 520,0 MHz och inte kan ställas in på SSB eller CW. För demodulering av sådana signaler använder man alltså A-bandet hos IC-R30. Avkodning av digitalt tal kan endast ske på en kanal i taget, medan mottagaren kan demodulera FM-signaler på två kanaler samtidigt.

Frekvenslagring och sökförlopp

IC-R30 kan i sin interna databank lagra upp till 200 frekvenser med modulationssätt, avstämningssteg, frekvens och duplexriktning. Man kan även lagra ett alfanumeriskt namn med 16 tecken som visas i stället för frekvens på displayen. Beroende på modulationstyp tillkommer detaljer såsom CRCSS eller inställningar för återgivning

av tillsändningar. För bättre översikt kan använda lagringsplatser sorteras i 100 lagringsgrupper. En lagringsplats kan kopieras till en annan lagringsplats eller till VFO-läge.

Den inbyggda GPS-mottagaren med sin antenn ligger i ovankanten av IC-R30 mellan SMA-antennkontakten och inställningsratten.

Även inställningar för frekvenssökning är omfattande. Till dessa hör VFO- eller frekvenssökning med påslagbar automatlagring vilken söker efter aktiva frekvenser mellan två programmerbara gränshänsökningar och lagrar de aktiva frekvenserna i upp till 200 reserverade minnesplatser. På detta sätt får användaren av IC-R30 en överblick av kanalbeläggningen i det intressanta frekvensområdet, begränsat till de ovan beskrivna modulationsformerna. Under minnessökning söker mottagaren av minnesplatser efter för tillfället aktiva kanaler. I detta läge är mottagaren betydligt snabbare än sina föregångare och hämtar 200 kanal per sekund från minnet.

I både VFO- och minnessökläge kan man slå på en tonsökning som känner igen den medsända CTCSS-tonen eller -koden. Dessutom kan man markera när sökningen ska ignorera frekvenser eller minnesplatser. I VFO-läge eller under VFO-sökning kan IC-R30 kontrollera en så kallad prioritetsskanal var 5:e sekund. Finner automatiken att det finns trafik på prioritetsskanalen så kan man välja mellan att få en signalton eller att mottagaren flyttar till prioritetsskanalen och omedelbart börjar återge den mottagna signalen. Detta är återigen ett läge när man har nytta av programmeringsmjukvaran CS-R30.

Inbyggd inspelning

Den i IC-R30 inbyggda ljudinspelaren börjar spela in efter en tangenttryckning eller automatiskt då en signal har avkodats. För att använda inspelaren måste man stoppa in ett mikro-SD eller mikro-SDHC minneskort, vilket inte ingår i leveransen, i en korthållare under en gummilucka på mottagarens vänstra sidan samt formatera minneskortet i inställningsmenyn. Användbara för inspelning

i breddat WAV-format är minneskort på upp till 32 GB storlek.

Batteriet som levereras med IC-R30 skjuts in och knäpps på plats på mottagarens baksida. Alternativt kan man som tillbehör köpa en batterihållare för strömförsörjningen.

Inspelningen startas genom att trycka på knappen Rec på frontpanelen och kan spela in beroende på brusspärrens läge eller oberoende av denna. Från inställningsmenyn kan man ange om IC-R30 ska skapa en ny fil varje gång inspelningen startas eller om alla inspelningar ska lagras i en gemensam fil. Om en WAV-fil blir större än 2 GB skapar IC-R30 automatiskt en ny för fortsatt inspelning. Filnamnen på minnet följer i datumordning beroende på modulationssätt. Spelas filerna upp via IC-R30 överförs dessa filnamn till översiktlig valmeny. Förutom datum och tidpunkt för starten av en inspelning lagras även mottagningsfrekvens, modulationssätt och inspelningslängd. Denna information kan under uppspelning läsas av på displayen på IC-R30. Vid D-Star-mottagning utökas dessa data med anropssignalerna hos de deltagande amatörradiostationerna och med dem hos eventuella repeatrar.

Med hjälp av dessa funktioner kan aktiviteten på en frekvens, eller tillsammans med IC-R30 sökförlopp ett antal lagrade frekvenser eller ett frekvensband, automatisk analyseras. Som vanligt: IC-R30 kan demodulera eller avkoda de mottagna modulationssätten. Ljudkvaliteten i det digitala gränssnittet är ganska bra tack vare den höga samplingsfrekvensen på 120 kBit/s, även om den primärt är inriktad på talöverföring. Mjukvaran i den testade IC-R30 innehåller ingen timerfunktion som kan sätta på mottagaren vid önskad tidpunkt på önskad frekvens och starta inspelning. Detta är dock realiserbart då mottagaren ständigt visar aktuell tid på teckenskrmen.

Positionering

Den i IC-R30 inbyggda GPS-mottagaren visar dess position och erbjuder en loggfunktion. Denna sparar med jämna mellanrum, inställbart mellan en sekund och 60 sekunder, data om position, riktning, hastighet, datum och tid i en fil på minneskortet. GPS-displayen visar dessutom den egna lokatorn, beräknad från mottagna positionsdata. Loggfilen kan analyseras i en PC för att visa upp den resta rutten på en karta. Tillsammans med sökning, inspelningsautomatik och de data som lagras med data kan man vid en senare tidpunkt slå fast var en inspelning ägde rum. GPS-mottagaren i IC-R30 lämpar sig inte för navigation.

En ytterligare funktion i GPS-modulen är utvärdering av D-PRS som sändaramatörer skickar ut tillsammans med D-Star på VHF/UHF-bandet. Dessa data lagras i reserverade minnesplatser och ett alarm kan ställas in att ljuda då en station kommer till eller närmar sig aktuell position.

Korthållsradio

En annan speciell sak med IC-R30 är den inbyggda blåtandsmodulen vilken ger möjlighet att överföra den demodulerade/avkodade ljudsignalen via korthållsradio till trådlösa hörlurar eller högtalare. Icom rekommenderar användning av det som tillbehör tillgängliga hörlurarna med mikrofon, VS-3, men även vanliga hörlurar kan användas. Till exempel kan ett par blåtandshörlurar från Sennheiser anslutas till IC-R30. Man kan välja om den inbyggda högtalaren ska fortsätta att låta eller tystna då en blåtandsuppkoppling skett. Stänger man av hörlurarna startas högtalaren automatiskt igen.

De viktigaste funktionerna och inställningarna kommer man åt direkt från knappsatsen. De som sällan ändras kommer man åt via inställningsmenyn.

En andra funktion i den inbyggda blåtandsmodulen är fjärrstyrning via smarttelefon eller surfplatta med appen RS-R30I eller RS-R30A installerad. Dessa kan för IOS version 9 eller högre eller Android version 5 eller högre hämtas gratis i respektive telefons app-katalog. Efter att en blåtandsförbindelse upprättats kan man via appen ställa in frekvens, modulationssätt och kanalraster, hämta lagrade frekvenser ur minnet och starta en sökning. Även inspelaren kan styras från appen (enbart start) liksom även dämpsats på ingången och tiofaldig förstärkning (*RF gain*). Programmering av IC-R30, som att lagra frekvenser eller ställa in brandområden för sökning, är inte möjligt via blåtand. Dessa funktioner förbehålls Icoms programmeringsmjukvara CS-R30 som det kostar att köpa.

Trots det ovan sagda ökar handhavandekomforten hos Icom IC-R30 väsentligt med blåtandskorthållsradio. För det första kan man dra nytta av de den större frekvensvisning på en surfplatta, för det andra kan man vid portabel användning styra IC-R30 via en smarttelefon under tiden som mottagaren ligger i ficka och skickar ljud till blåtandshörlurar.

Lyssning på UKV

Då IC-R30 är konstruerad huvudsakligen för portabelt bruk med korta antenner kan IC-R30 problemfritt anslutas till en VHF/UHF-vertikalantennen eller en Discone-antenn. De förväntade relästationer som finns i omgivningarna får då bra mottagning och vid speciella utbredningsförhållanden även många avlägsna radiofyrar. Skada bara att DMR inte hör till de avkodade driftlägena för digital röstöverföring, även om glädjen över DMR-kontakter via den lokala amatörrepeatern har sina gränser.

För mottagning av de lokala och regionala UKV-rundradiostationerna lämpar sig mottagaren mycket väl, DX-jakt inom detta frekvensområde fungerar mindre bra då ett smalbandigt filter saknas. Nominell bandbredd för det breda FM-filtret är 150 kHz men verkligheten ligger närmare 200 kHz. IC-R30 saknar även RDS-avkodare.

Kort- mellan- och långvåg

Som kortvågslyssnare är jag givetvis intresserad av IC-R30s egenskaper inom detta frekvensområde. Utrustningen på Icom-mottagaren med demodulering av CW-, SSB- och AM-signaler och en smal filterbandbredd på nominellt 1,8 kHz (-6 dB) samt komfortabelt handhavande gör att användning som världsradiomottagare ligger nära till hands. Särskilt som utbudet av små mottagare med SSB-möjlighet i dag är starkt begränsat. Jag har tidigare rest genom Afrika och Asien med

en Sony ICF-2001D i ryggsäcken och dessa resor skulle i dag kunna genomföras med en väsentligt mycket mindre mottagare med motsvarande prestanda.

Som jämförelseobjekt använder jag en Xhdata D-808, en av de bästa reseradiorapparaterna med SSB-möjlighet. Den första jämförelsen gäller rundradio på kortvåg där, med användande av den inbyggda teleskopantennen, båda mottagarna ger i princip samma signalstyrka på mottagna AM-stationer. Detta gäller för Channel 292 och Radio Mi Amigo i 49-metersbandet och även för ett klassiskt program från Radio China International på 11690 kHz eller stationer från arabvärlden i 19- och 16-metersbanden. När det gäller ljudkvaliteten hos den demodulerade signalen vinner D-808 som, tack vare sina digitala filter, kan ge en behagligare och mindre brusig, och i gränsfallen mer läsbar, signal i hörlurarna.

En liknande bild visar sig när det gäller SSB-mottagning på kortvågens amatörradioband: IC-R30 tar emot samma stationer som D-808. Vid svaga och medelstarka stationer gav den digitala filtreringen hos den senare högre läsbarhet. För stationer med högre fältstyrka, till exempel kvällstid på 80-m bandet, märktes detta betydligt mindre. Under dessa omständigheter var den effektiva AGC hos IC-R30 en positiv överraskning som även återgav mycket starka signaler distorsionsfritt. Detta är en fördel jämfört med dagens DSP-världsradiomottagare med sina ofta överbelastade AGC-funktioner.

Den med 10 kW effekt utsända väderfaxsignalen från Deutsche Wetterdienstes (DWD) på 3855 kHz lät sig tas emot dygnet runt med bra resultat på IC-R30. För mottagning av DWD fjärrskriftstjänst på 147,3 kHz långvåg behövde IC-R30 hjälp av aktiv magnetisk loop. Med hjälp av denna antenn kunde den mottagna signalen på IC-R30, tack vare dess frekvensomfång ned till 100 kHz, med bra resultat avkodas på en PC med programvara för väderprognoser. Eller också spelar man in signalen med den inbyggda WAV-inspelaren och avkodar sändningen senare. IC-R30 har dessutom en liten inbyggd ferritantenn för mottagning av frekvensområdet 500 kHz till 1600 kHz men den ger i praktiken mycket svaga resultat. Vid användning kan man stänga av ferritantennen från inställningsmenyn. Ansluten mottagningsloop även inom detta frekvensområde.

Även vid SSB-mottagning var IC-R30 mycket frekvensstabil vilket bevisades av fax- och fjärrskriftsmottagningen av Deutsche Wetterdienst. Om den blir överstyrd vid användning av externa antenner kan detta motarbetas med hjälp av

den 10-stegade inställbara HF-förstärkningen (*RF gain*). Som alternativ finns en trestegs dämpsats (*Att*) på ingången. Med korrekt inställda värden kan IC-R30 till och med användas kvällstid med en FD4-windomantenn.

Den kostnadsfria smarttelefon-appen RS-R30 tillåter fjärrstyrning av grundläggande funktioner på IC-R30 via blåtand.

Sammanfattning

Vad kortvågsmottagning beträffar är IC-R30 med den inbyggda teleskopantennen en förbättring jämfört med tidigare bredbandsmottagare med motsvarande frekvensomfång. Det rekommenderas dock att ersätta den i jämförelse ganska mediokra teleskopantennen som medföljer med en effektivare antenn. Denna kan utgöras av några meter tråd, en liten passiv mottagningsloop eller till exempel en smalbandig magnetloops-antenn.

IC-R30 förenar solida mottagningsegenskaper och, trots ett stort antal funktioner, ett översiktligt handhavande i ett solitt hölje. Trots en i mottagarsammanhang traditionell uppbyggnad med trippel- respektive dubbelsuper och utvecklingsingenjörerna lyckats lägga till nya funktioner med hjälp av digitalteknik. Till dessa hör avkodningen av de beskrivna digitala röst-driftlägena i en DSP, den digitala inspelaren och blåtandsmodulen.

Sammanfattningsvis kan man säga att Icom med sin IC-R30 återigen sätter standarden för denna klass av mottagare. Tack vare det kompakta formatet kan detta ske utanför hemmets stördimma. Priset ligger på knappt 700 €.

HARALD KUHL

Radio Kurier – Weltweit Hören 9/2019

Översatt av Erik Johansson

Historien om Woofferton

Den engelska kortvågsstationen som vägrade dö

Den stora BBC-stationen på kortvåg, belägen nära Woofferton i England, är nu 76 år gammal. Den har överlevt tre tillfällen då den hade blivit helt och hållet stängd, den har blivit såld till ett företag, den har genomgått sex olika perioder av modernisering. Den ligger helt inom Englands gränser, inte till hälften i Wales som det har påståtts, den är den sista kvarvarande rundradiostationen för kortvåg i England och den reläer fortfarande program från VOA och BBC. Nu går vi tillbaka till starten.

Woofferton är bara en liten by i grevskapet Shropshire, och den ligger ungefär halvvägs mellan vad som tidigare var två andra viktiga kortvågsstationer, Rampisham och Skelton. Rampisham ligger 20 svenska mil rakt söderut från Woofferton och Skelton 32 mil åt nordost. Förutom BBC:s kortvågsstation är den enda andra tänkbara turistattraktionen i Woofferton den gamla järnvägsstationen vid en järnvägsknut, vilken betjänade byn i över hundra år innan den lades ner 1961.

Strax efter att andra världskriget hade börjat i Centraleuropa blev BBC ålagt av den brittiska regeringen att tredubbla sina utlandssändningar, och av det skälet behövde man tre nya kortvågsstationer. Som tillägg till den redan tidigare etablerade legendariska stationen i Daventry valde man att förlägga de tre nya stationerna i Rampisham och Skelton, samt i Woofferton som ligger bara 3 mil från gränsen till Wales.

Antenn i närbild

1. Den första epoken

Totalt 183 tunnland – 73 hektar – anskaffades nära byn Woofferton. Installationsarbetet på det nya området satte igång 1942 och man byggde ett hus som skulle inrymma sex nya RCA kortvågssändare, byggda i USA, på vardera 50 kW av typ MI7330, samt alla tillbehör. På grund av det faktum, att den här stationen byggdes på lågt liggande mark, bara några decimeter över grundvattennivån, hade man valt RCA-sändare, då dessa inte behövde en källarnivå som de engelsktillverkade Marconisändarna på den tiden.

Emellertid hade den första skeppslasten, som bestod av mycket av den elektroniska utrustningen från RCA-fabriken i Camden i New Jersey gått förlorad, när fartyget som ingick i en konvoj från Förenta staterna sänktes av en tysk ubåt. Följaktligenskickades ytterligare fem skeppslaster vid olika tillfällen och slutligen hade all nödvändig elektronisk utrustning ställt upp och installerats i det nya sändarhuset i Woofferton.

Totalt uppfördes 15 triangulära antenntorn, från 50 till 100 meters höjd. De här tornen byggdes med sammanlagt nära en halv miljon muttrar och bultar, och vart och ett av de högre tornen vägde ganska precis 100 ton. Totalt 26 gardin(curtain)-antennerna spändes upp från tornen, och bakom var och en av 13 aktiva matriser (arrays) fanns en passiv jordad reflektor.

Installationen av de sex sändarna började i februari följande år (1943) och de installerades parvis med tjocka bombsäkra väggar emellan. De första fyra enheterna togs i reguljär tjänst för Voice of America den 17 oktober 1943 och de två återstående blev aktiverade på samma sätt följandemånad, den 21 november. BBC utnyttjade också den nya stationen för att sända sina egna program till områden i andra världsdelar.

Men mindre än ett år senare, den 28 augusti 1944, stängdes stationen så att nödvändiga komponenter skulle kunna föras över och installeras i Crowborough. Sändaranläggningen i Crowborough var redan i bruk som hemlig underjordisk bas för Aspidistra, där tre amerikanska mellanvågssändare på 175 kW var kunde kombineras för en kraftfull uteffekt på hela 500 kW.

Då sändardelarna från RCA installerades i Crowborough var det enligt planen att de skulle användas för att göra styrsystemet för de tyska V-bomberna obrukbart, då de riktades mot London. Det här innebar avslutningen av den första epoken för BBC/VOA-stationen i Woofferton.

2. Den andra epoken:

Emellertid visade sig de planerade arrangemangen i Crowborough vara ineffektiva, och som en följd av det placerades delarna och komponenterna från de sex RCA-sändarna på nytt i renoverat skick i Woofferton. Av dessa sändare blev nummer S85 och S86 insatta i full tjänst i oktober samma år (1944) och två andra, S83 och S84, kom tillbaka i full tjänst i januari följande år (1945). Samma gällde sändaren S81 som återkom i tjänst följande år, den 1 maj 1946. Således hade ett år efter krigsslutet fem av de ursprungliga sex RCA-sändarna kommit tillbaka i etern på nytt i Woofferton. Vid slutet av andra världskriget visade hela det brittiska elnätet tecken på hög ålder och defekter genom överbelastning, och det rädde också brist på kol vid kraftverken.

För den skulle ålades Wooffertons kortvågsstation i oktober 1947 att använda egen generatorkapacitet fyra timmar dagligen.

De tre generatorerna, som beräknades till 750 hästkrafter vid 500 varv per minut, gav ifrån sig ett fruktansvärt dån, turboladdarna bidrog med ett högfrekvent tjut, och allt detta ljud kunde höras vida omkring. Den här hörselskadeframkallande situationen fortsatte i ungefär åtta månader, fram till dess att total effekt på elnätet återkom i maj följande år, 1948.

Men vid den tiden hade BBC blivit ekonomiskt hudflänt, och som en följd av detta stängdes Wooffertons kortvågsstation och personalen entledigades bara en månad senare, den 26 juni 1948.

Detta innebar slutet på den andra epoken i Wooffertonstationens historia.

3. Den tredje epoken:

Men det här betydde inte slutet för Wooffertons kortvågsstation. Ännu en gång kom Voice of America till undsättning. Det dröjde bara tre veckor till dess att VOA tog över stationen. VOA-programmen sändes åtta timmar per dag via kortvåg från Förenta Staterna till England och togs emot vid BBC:s mottagaranläggning i Tatsfield. Därifrån gick programmen med tråd till Bush House i London, och därifrån vidare till Woofferton. Vid den här tidpunkten var fem av de sex RCA-sändarna fortfarande i bruk och likaså alla de ursprungliga tjugosex gardinantennerna.

Som vid de tidigare tillfällena hördes också BBC-program på nytt från Woofferton. I september 1958, aktiverades den sjätte RCA-sändaren vid Woofferton; tydligen hade den återstående av de ursprungliga sändarna blivit renoverad och åter tagits i bruk efter många år.

Tre år senare, den 26 mars 1961, upphörde BBC med sina sändningar från Woofferton. Därigenom blev VOA den enda användaren av Wooffertonstationen. Och därmed avslutades den tredje epoken för BBC/VOA-stationen. Och ännu en gång kom Voice of America som stationens räddande ängel.

4. Den fjärde epoken:

På grund av den ökande motsättningen mellan Ryssland och Västvärlden under det kalla kriget och den därpå följande Berlinblockaden då Berlinmuren byggdes, kom stationen i Woofferton på nytt att inta en betydelsefull plats i kortvågsradions värld. Plötsligt var stationen igång igen, den 13 september 1961, och med sändningar 24 timmar om dygnet med programrelä både från BBC i London och VOA i Washington DC.

Nu hade emellertid de ursprungliga 50 kW RCA-sändarna blivit för gamla, deras tid var ute, och de behövde ersättas. Dessutom var mycket högre effekt nödvändig nu, för täckning av de avsedda mottagningsområdena med tillräckligt starka kortvågssignaler.

Voice of America bekostade installationen av sex nya Marconisändare på vardera 250 kW, modell nr BD272, varvid de gamla RCA-sändarna skrotades, förutom att två av dem, S85 och S86, behölls för reservdelar. Den första nya 250 kW-sändaren

kom igång den 30 september 1963 och 18 månader senare var alla sex i regelbundet bruk. Nu hade antennfarmen utökats till 35, flertalet gardiantennsystem. Men nu hade BBC upphört med sändningarna över Woofferton, alltså var VOA ensam användare på nytt. Det är intressant att nämna att en 100 kW Marconisändare, modell B6123, blev installerad temporärt i Woofferton, på det utrymme där tidigare 50 kW RCA-sändaren S85 hade stått. Orsaken var att sändaren skulle testas innan den förflyttades till BBC:s relästation nära Tebrau i Malaysia, och den testades nu från den 29 mars 1971 med relä av BBC World Service. Sändningarna med program från VOA fortsatte från Woofferton under den fjärde epoken fram till år 1980, då VOA genomförde en ny moderniseringsplan.

Entrén till Woofferton-anläggningen

5. Den femte epoken:

Nu är vi framme vid år 1980, då VOA genomförde en ny utveckling och modernisering vid Woofferton. De sista resterna av de ursprungliga 50 kW-sändarna från RCA försvann, kvar blev de sex Marconisändarna på 250 kW, modell BD272. I 1980 års revoivering och uppgradering installerades fyra nya sändare av VOA, Marconisändare på 300 kW vardera, modell B6124. De tre generatorerna försvann också. I december 1980 började de fyra nya sändarna att köras med full effekt, och de började användas i reguljära sändningar i september följande år.

Nästan 16 år senare såldes Wooffertons kortvågsstation till företaget Merlin, i april 1997. Så slutade den femte epoken för BBC/VOA:s kortvågsstation i Woofferton.

6. Den sjätte epoken:

Den sjätte och alltså pågående epoken för Woofferton-stationen började i april 1997, då Merlin övertog anläggningen som ett privat kommersiellt företag; stationen var inte längre i vare sig BBC:s

Lantlig idyll med betande får under antennerna

eller VOA:s ägo eller inom deras verksamhet. Två anmärkningsvärda företeelser utmärker den här drygt tjugofemåriga epoken under privat ägande. Den första var en ytterligare uppgradering av sändaranläggningen, den andra det förvånansvärt stora antal andra radioföretag som behövde Wooffertons hjälp för att få internationell täckning på kortvåg.

Under åren 2006-2008 blev fyra nya högeffektsändare installerade i Woofferton, alla tillverkade av RIZ i Zagreb, Kroatien. De här analoga sändarna kan också användas för DRM och deras effekt ligger på 250 respektive 500 kW.

Den nuvarande sändarparken vid Wooffertons kortvågsstation består av: två Marconi 250 kW-sändare från 1963, fyra Marconi 300 kW-sändare från 1980, en RIZ-sändare på 500 kW för DRM från 2006 och tre RIZ-sändare på 250 kW från 2007-2008.

Under de senaste årtiondena har mer än tjugofem olika radioorganisationer kommit i etern över Woofferton, utöver BBC och VOA själva. De kristna organisationerna har utgjorts av HCJB Quito, Ecuador, IBRA Radio, TWR Africa och Family Radio i Oakland, Kalifornien.

Bland de olika radiostationer som ägs av regeringar, har följande utnyttjat Wooffertonanläggningen för sina program: Radio Australia, Deutsche Welle, Radio Taiwan International, KBS Seoul, Sydkorea, Radio Polonia i Warszawa, Voice of Vietnam, NHK i Tokyo, Radio Canada International och Radio Wales.

Medan det pågick var det okänt att Radio Netherlands vid en del tillfällen överförde sina sändningar från hemlandet till Woofferton, detta bero-

Var det bättre förr?

DX-ing är multifaktoriell till sin natur. Det innebär att DX-ing normalt består av många olika delar för var och en. DX-ing är bara ett samlingsnamn för en åkomma som är olik för varje drabbad. DX-ing är sällan samma sak för två DX-are. DX-ing kommer inte att dö med oss, utan den kommer att leva vidare, men delvis i nya former och med färre utövare.

Radioamatörer som även lyssnar på rundradio kommer exempelvis att länge finnas kvar. Idag kan vi se hur fler och fler stänger internet vid kriser eller söker på olika sätt kontrollera vad medborgare skall få tillgång till. Internets frihet är snabbt på väg att upphöra.

Radiovågor känner inga gränser och än idag delar vissa organisationer ut radioapparater i fuktsäkra påsar, så att radion kan grävas ned när den inte används. Internet, med övervakning, är inget alternativ.

I princip alla smarta telefoner, har också radiomottagare för rundradio. Nära 75 % av dessa smarta telefoner saknar programvaran till rundradiomottagaren. Precis som Mexiko har lagstiftat om att alla smarta mobiler som har rundradiomottagare, också skall ge användaren tillgång till denna radiofunktion, borde även EU lagstifta om detta. Vid katastrofer behövs radiomottagare.

Vanlig rundradio är enormt mycket energieffektivare än vad närradio är. Rundradio är säkerhet. Rundradio kommer att stanna kvar. Vid katastrofer slås datanäten ut mycket lätt. Pendeln med färre rundradiostationer kommer fortsätta, men hur länge till? När skall även politiker börja inse att rundradio är miljömässigt och säkerhetsmässigt överlägset datatrafik? Behövs en katastrof?

Vi kommer förr eller senare alla att ha en radiomottagare som fungerar i våra mobiler, och därmed kommer det också att finnas rundradiosändare av någon typ kvar. Det innebär också att DX-are i någon form kommer att finnas kvar. Hur många kan jag höra kommer locka några, även framöver.

Visst var det kul att på 60-talet sitta i värmen av radio och sakta vrida ratten för att höra olika röster

och sånger. Personligen tycker jag dock det är ännu mer stimulerande att se ett spektrum av signaler, med mängder av information, och att snabbt kunna hitta vad jag söker. Nä jag längtar inte tillbaka till mm- papper och kalibreringskurvor för att kanske avläsa en skala på +/- 10 kHz. Att sakta skriva ut en rapport på skrivmaskin, stoppa i kuvert, vänta månader... Det är borta, och jag längtar inte tillbaka till det.

Visst blir det färre och färre länder och stationer på kortvåg, men det finns faktiskt massor av stationer både på FM och MV fortfarande. Själva landjakten är däremot i princip över, åtminstone vad gäller KV. DX-ing är inte död, den är under ständig omformning, och nog bär jag hellre med mig en modern mottagare, än en gammal rörmottagare på semester. Fast visst slår även jag ibland igång en gamla Hammarlund ännu - men bara för att minnas bättre, inte för att jag längtar tillbaka. Det är bara att försöka lyfta den, så inser jag att den tiden är förbi.

Lyssnar jag på program? Ja, mer nu än på 60-talet. NA-lyssnade är för mig att lyssna på politiska åsikter som får Trump att både förblekna och förklaras. NA-lyssnade är att tydligt inse hur bedrövligt dålig vår journalistkår är på att förklara fenomenet Trump.

Bästa musikprogrammet går över WMR i Danmark, på KV, och på 6070 kHz kan man höra olika musikinriktningar och många entusiastiska DJs hela dagen. Bästa hälsoprogrammen är från Vatikanradion. BBC och DW är bäst på nyheter i olika regioner. CRI har bäst program om framtidens teknik.

Att delta i sändningarkan mangör av piratchattar där sändande pirater ofta dyker upp och hälsar via etern. Nä - för min del har DX-ing aldrig varit bättre än nu. Visst finns det en tjugande kvinna som aldrig begriper detta med att sitta upp på natten och lyssna. Förr var det en mamma, nu är det en hustru. Förr fick jag gå och lägga mig, nu gör jag det inte. Nä, det var inte bättre förr.

STAFFAN CRONA

Det var inte bättre förr - tycker jag

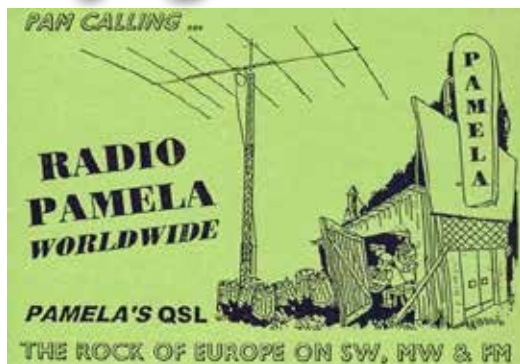
I en trevlig artikel i DX-Aktuellt 4 2019 skriver Claes om att det var roligare förr med pirater som sände med 10 Watt. Jag var inte med på mycket av den tiden, så jag blir lite frågande över skillnaden mot nu. Ibland är jag givetvis också frågande när en piratstation uppger att de sänder med 10 Watt men ibland är de så uppenbart glada över rapport att jag inte tvivlar.

Jag har svårt tro att det verkligen var roligare förr, när man plitade ned sin rapport, gick och postade och väntade, och sedan i bästa fall fick ett svar. Ja, inte så att jag ifrågasätter det gamla QSL-kortet – men i övrigt.

Nu när man kan chatta direkt med pirater och få hälsningar via sändningar. Nä, jag tror faktiskt det aldrig har varit roligare med pirater än nu när det finns chattar och möjlighet att direkt ha en dialog med piraten – i direktsändning.

Avståndet till Göteborg, från många pirater, verkar också vara lämpligt för skip eller i alla fall för mottagning. Många gånger har jag på olika piratchattar kunnat rapportera hörbarhet av stationer som många andra, på chatten, inte hör eller hör mycket dåligt. Även Alf P, som radar upp SM1 på pirater, kan knappast påstå sig vara missgynnad av sitt läge, få mil härifrån.

Pamela Radio har jag hört förr, men 16 augusti hördes en svag station på 5035 kHz som inte gick att identifiera. På chatten kom 5035 kHz upp igen, 17 augusti, och då var det lättare att höra id, medan flera andra piratjägare inget, eller ringa, hörde.

En glad Steve svarade glatt överraskad på rapporten.

*Dear Steffan,
Many thanks for your interesting report, I am amazed we were heard so far away from our location in southern England because our transmitter power is only 10 watts and we use an antenna thrown out the apartment window (see photo) .*

Our transmitter is home made using tubes and transistors. Radio Pamela started broadcasting back in 1986 so we are not a new station. Once again many thanks for your report.

Han hade bara slängt ut antennen på hustaket (södra England) och ställt sändaren i köket. Dvs. ett typisk hemmakok på 10 Watt.

När E-QSL kom, svarade jag snabbt med ett tack för QSL. Direkt kom svar, och en undran om jag kunde försöka höra en ny test, om några minuter. Det gick att se bärvåg, men inte höra några detaljer, mer än möjligen lite musik. En rolig konversation med 24 mail uppstod, och att sändaren fanns i köket hade att göra att den annars störde MP3-spelaren han hade. Jag ställde givetvis en förfrågan om denna sändare, som lätt kunde vara av godo för att tysta min yngste sons spelande ibland.

Pamela radio är inte den ende pirat jag fått närmare e-mailutbyte med, utan flera andra pirater har det uppstått e-mailutväxling med.

Om antalet pirater minskat mot 90-talet är lite oklart, de är definitivt fler än när jag pausade på 60-talet. Ja, redan enbart Radio Caroline finns i fler upplagor nu än då.

När jag på några dagar i april kunde höra 60 olika pirater, blev jag själv ordentligt överraskad. Nä Claes: jag är inte övertygad om att det var bättre och roligare med pirater förr, men det är egentligen inte det viktigaste. Det viktigaste är att

idag ha kul med de pirater som finns nu på banden. Pirater som dessutom uppskattar rapporter, och i hög grad besvarar rapporter.

STAFFAN CRONA

Historien om..., fortsättning från sidan 34

ende på underhåll och utbyggnad; likadant gjorde United Arab Emirates Radio vid tillfällen då det förekom strömavbrott vid deras stora station i Al-Dhabbaya.

Fastän BBC aldrig gett ut speciella QSL för sina sändningar från Woofferton, har flertalet av de andra företag som använt stationen gjort detta, däribland Deutsche Welle, Radio Australia, Radio Canada International m.fl.

Jag vill tacka Adrian Peterson vid AWR för detta omfattande material. Meningen med artikeln har varit att belysa, hur Wooffertons kortvågsstation lik en fågel Fenix gång på gång rest sig ur askan och flugit vidare. Men det finns andra berättelser med personer och episoder från den här statio-

nens långa historia. Kanske kan jag längre fram göra ett utdrag från dem och en sammanställning av det som kan tänkas intressera svenska läsare.

ULLMAR QVICK

DX-Aktuellt 6 2019

64-sidigt nummer

Vi behöver dina bidrag, som artiklar, foton, QSL med mera.

**Manusstopp den 8 november
(spaltredaktörer)**

KLUBBNYTT

Erik Johansson | Frihetsvägen 49 | 177 53 JÄRFÄLLA | 08 - 680 01 49 | klubbnytt@sdx.se

Aros DX Club

Från Aros inkom i augusti det senaste numret av deras informationsblad DX-tra.

I detta nummer skriver man om Veteranljuddagen, vilken tyvärr redan har varit när detta skrivs. Vidare har man en artikel om uppbyggnad av Public service radio i Rwanda.

Man har även ett referat av ett radioprogram om DX-ing över P4 Västerbotten. I detta program hävdar man att DX-ing är en hobby som engagerar över 10000 svenskar.

Man talar också om hur dyrt det kan bli att byta radiokanal i bilen medan man kör.

Sedan följer information om countrymusik, *Rodeo Cowboy Hour* i Radio Halmstad.

Man avslutar med ett reportage om Västerås Summer Meet Radio 2019.

Mälardalens Radiosällskap

Från MRS har QRG-bulletinen nr 825 ankommit.

I denna ser vi att höstens möten kommer att hållas:

1 oktober
29 oktober
19 november (årsmöte)
10 december.

I övrigt består bulletinen av QSL-spalt, loggspalt från de som lyssnat normalt och på fjärrmottagare samt ett reportage om radiomuseet i Göteborg. Det hela livas upp av diverse QSL-illustrationer.

Om detta med jordning

Snart börjar det bli dags att ordna till jordningen, inför den tid när is helt kan förstöra ledningsförmågan i jorden. Det är inte ovanligt att resistansen i jordningen kan öka många gånger från sommarens, eller en blöt hösts låga värden. Iskristaller bryter upp ledningsbanor, helt enkelt, och det gäller att få ned sitt jordspett till frostfri nivå, om man skall minimera sprak. Om inte krävs salt och list. Tänk på att metallen i jordspettet "drar" ned kyla i hålet så spettet skall helst ligga helt under jord.

Hur man testar jordningen, har tidigare diskuterats, men det kan påminnas om att många nya moderna multimetrar är värdelösa att mäta jordresistans direkt med. Deras batterispänning är för låg och resultat påverkas för mycket av den batteriverkan som genereras av markens och ledningarnas övergångar. Det går att växla riktning på instrumentets anslutningar och beräkna medelvärden, men mycket bättre och enklare fungerar "Gerts metod" med ett vanligt 9 Volts batteri, i serier med multimetern som mäter ström istället. $U/I=R$.

Sigges kattsand har jag testat, och när kattsanden är av bentonit stannar fukten utmärkt bra. Att gräva (borra) ned kattsand runt jordspett är utmärkt. Ännu bättre resultat kan man få genom att röra ihop kattsanden med krossat grillkol av typ briketter, samt tillsätta lite salt efter smak. Saltet har två funktioner. Dels ger det joner som kan flyta i fukten, och dels sänker det fryspunkten som absolut skall undvikas. Vanligt koksalt går lika bra som tösalt. Lite vid sidan om, när jag höll på att experimentera med att väcka döda syrabatterier till liv, hittade jag Epsomsalt eller magnesiumsulfat som kan väcka döda batterier, göda vissa växter, och som säljs som badsalt. Epsomsalt är alltså även det ett alternativ för ett gott störningsfriare jordeliv.

Om man letar hittar man att praktiskt är kalciumklorid (tösalt) lite bättre än natriumklorid (bordssalt) - men jag hittade också att vägsaltansvarig i Karlstad experimenterat och funnit att 4/5-delar bordssalt och en 1/5-del kalciumklorid gav lägsta temperatur till issmältning. Byggvaruhus säljer båda sorters salt.

Det borde fungera även för att hålla jordningen frysfri längre. Mängden salt behöver inte vara stor, och det ger mer korrosion över 2 %. Redan promillehalter ger stor verkan.

Kolpulver ökar ledningsförmågan kraftigt, och kimrök (Carbon black) finns i extremt dyra proffsblandningar. Kolpulver finns i kopiatorer och laserskrivare – även gammalt förbrukat fungerar. Nu har jag påbrå från Småland, om än född i Värmland. Grillkol fungerar utmärkt, och då speciellt briketter. Surt gammalt grillkol leder bra, medan torrt grillkol knappt leder alls. Blanda saltlake med 4/5 delar bordssalt och 1/5 kalciumklorid, och tillsätt grillkol av brikettyper. Rör om efter ett dygn och en verkligt ledande sörja finns. Gräv ett dike runt jordspettet eller nedgrävda plåtar – själv borrar jag hål med min 1 meters borr (Lidl) och håller på via PVC rör runt jordspett.

Kattsand av typ bentonit (se ovan) leder inte alls bra, men är extremt bra på att suga upp vatten, som i sig inte heller leder (destillerat vatten) – men vatten är det medium som salter behöver för att joner skall transportera laddning. Vår sörja skall därmed också ha bentonit och det då som största andel, så att fukt stannar.

Det är svårt hitta säkra uppgifter men i experiment har man mätt upp till 45 gånger högre resistans vid frysning, även om andra experiment antyder att vi kanske skall räkna med dubbla resistansen under vinter som normalt.

Allt beror givetvis på vilken jord och vilka förhållande som gäller. Själv är jag på en mindre bergssluttning och hade från början som sämst 400 ohm vid en antenn. Nu har jag som sämst 20 ohm jordning.

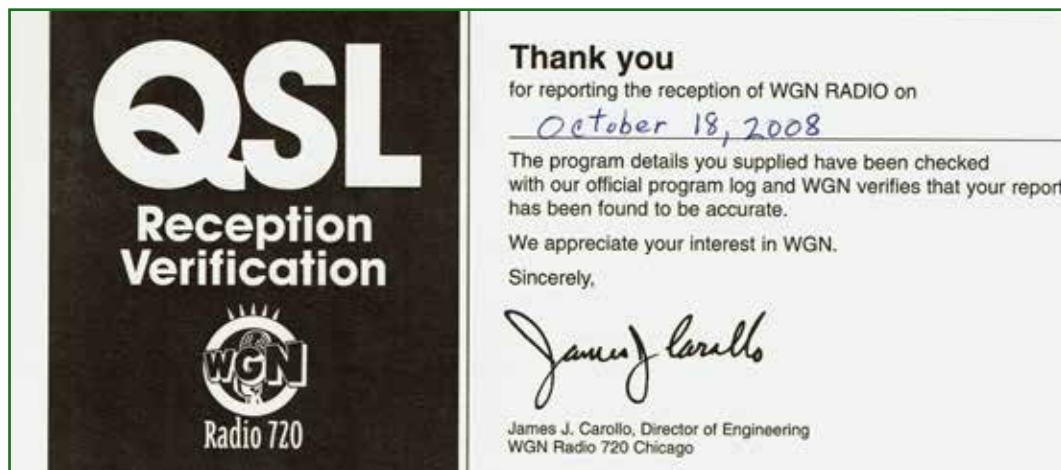
Ibland är det skönt att ha lite mindre att lyssna på...

STAFFAN CRONA

I sammanhanget kan jag inte låta bli att nämna FRO-metoden som åtminstone på åttiotalet praktiserades av FRO i Luleå. Man håller helt enkelt i kopparsulfat innan man slår ner jordspettet. Nu är kopparsulfat giftigt, inte bara för människan utan även för växtligheten. Men eftersom man disponerade en anläggning med staket runt om och låst grind kunde man kosta på sig att bortse från detta faktum. Ingen utomstående märkte ju något. Dessvärre är kopparsulfat dessutom dyrt att köpa i Sverige idag, ett kg kan mycket väl kosta 300 kr eller mer. Tidigare fanns möjligheten att köpa väsentligt billigare från exempelvis Ryssland via Ebay men idag slår ju Postnord nästan alltid till vid internetköp från länder utanför EU. Så numera sparar man inte så mycket, om man nu inte slår till på t.ex. 5 kg från Tyskland, som både är medlem i EU och har lägre frakttaxor än vi.

Finns säkert mycket att experimentera med, som sagt!

MAGNUS JESPERSON

Radio Japan – en traditionell utlandssändare

I 84 år har Radio Japan i Tokyo sändt program på kortvåg till lyssnare utomlands. Under många år hade stationen program på svenska – en kvart två gånger per dag. Tyvärr upphörde den svenska och flera andra språkavdelningar för ett antal år sedan.

Lyckligtvis har Radio Japan fortsatt att sända på kortvåg på engelska till Europa. När detta skrivs kan sändningen höras kl. 05.00 UTC på 5975 kHz. Under förra vintern var det samma UTC-tid men frekvensen var 6155 kHz. Detta är som bekant den frekvens som används av Radio Österreich International (ROI) från 07.00-08.15 lokal tid. Det hör till historien att Radio Japan använder sig av samma sändarstation i Moosbrunn som ROI och när det är sommartid kolliderar de två sändningarna varför då två olika frekvenser måste användas.

Av olika anledningar använder sig stationen av namnet NHK WORLD – JAPAN men för oss kortvågsslyssnare är Radio Japan betydligt begripligare. NHK är moderbolaget bakom Radio Japan.

I likhet med flertalet andra radiostationer har även NHK flyttat ut på nätet och även i sändningarna från Radio Japan rekommenderar man att lyssna på programmen via appar. Det kanske inte är något som vi kortvågsslyssnare är alltför förtjusta i. Man kan nog förmoda att framtiden för

kortvågssändningarna till Europa är osäker. För ett antal år sedan ströks de helt men tydligen ledde det till protester och efter ett halvårs frånvaro sände Radio Japan åter på kortvåg till Europa på engelska.

Under sommarhalvåret sänds programmet kl. 07.00 svensk tid vilket nog är aningen tidigt för många men vintertid blir det redan kl. 06.00 svensk tid vilket nog egentligen inte passar speciellt många lyssnare.

Radio Japan har i stor omfattning behållit det klassiska programformat som tidigare var vanligt inom internationell utlandsradio. Varje sändning inleds med en utförlig nyhetsbulletin - 15 minuter på vardagar och tio minuter under veckosluten. För den som är intresserad av det som händer i Asien är Radio Japan definitivt en alldeles utmärkt källa till pålitlig information.

Efter nyheterna kommer sedan ett featureinslag som har fått titeln *Plug-in Japan*. Innehållet varierar från dag till dag och man inleder veckan på måndag med språkkursen *Easy Japanese*. Radio Japan har väldigt många lyssnare som av olika anledningar önskar lära sig japanska. Man erbjuder dessutom helt gratis en kursbok som hjälp för språkstudierna.

På tisdagar kommenterar man mera utförligt aktuella händelser eller så presenterar man nya

NHK WORLD-JAPAN
English Service
We deliver the latest news and information on Japan to people around the world from our studios in Tokyo, marking 84 years of overseas broadcasting service in 2019.

April 2019-
nhk.jp/rj

Yoshinobu Ogasawara	Hiroko Kitahara	Hirokazu Sakamaki	Joseph Quinn	Kaiko Kitagawa	Michelle Yamashita	Yuka Matsumoto	Fumiko Konoike	Emma Howard
Sarah Macdonald	Risa Shimizu	Marcellus Realy	Keith McIsaac	Eriko Kopina	Jonathan Short	Raja Pradhan	Michael Rhye	Kate Adler

Medarbetarna på den engelska avdelningen

japanska produkter under rubriken *Made from Nippon*.

På onsdagar handlar det ofta om BOSAI. Detta är ett system för att hjälpa medborgarna att veta hur de skall agera och skydda sig under de naturkatastrofer som ofta drabbar Japan. Bara under 2019 har Japan flera gånger hemsökts av tyfoner med tillförande skyfall. Någon onsdag per månad brukar man presentera en framstående medborgare.

Programschemat för torsdagarna är synnerligen blandat. För den som gillar matlagning har man någon gång per månad matlagningsprogrammet *Let's Cook Japanese*. Det är också på torsdagar som man sänder *Japan Through HAIKU*. Detta är ett program där lyssnarna uppmanas att bidra med sina egna haikudikter.

Fredagarna har delvis samma upplägg som torsdagarna. I *Welcome to Amazing Japan* berättar man en gång per månad om något mycket spännande besöksmål.

På lördagar har Plug-in Japan hela 20 minuter till sitt förfogande och de brukar antingen ägnas åt litteratur eller musik. I *Reading Japan* lyckas man riktigt bra när det gäller att sammanfatta olika verk av japanska författare. På den musikaliska fronten brukar det antingen vara ett urval av de senaste hitlåtarna från Japan eller en presentation av någon artist.

På söndagar erbjuder Radio Japan brevlådeprogrammet *Friends Around the World* vilket inte bara tar upp lyssnARBrev utan även presentationer av olika städer och regioner i Japan. Ansvariga för de senare är personer som har befattningen Coordinator of International Relations på sina respektive orter. De har cirka tre minuter till sitt förfogande för att berätta om sin stad eller region. Man brukar också hinna med ett par musikstycken.

Program som *Friends Around the World* är naturligtvis baserade på de brev och rapporter som man får från sina lyssnare. Jag är säker på att producenterna för programmet särskilt uppskattar de brev som innehåller kommentarer på programmen och frågor om Japan.

Dekal för *Friends Around the World*

NHK Radio Japan är gammalmodig så till vida att man fortfarande besvarar våra lyssnarrapporter med tryckta QSL-kort som sänds med vanlig post. Stationen har dessutom under alla år jag lyssnat haft mycket vackra kort och årets versioner är inget undantag.

En by i vinterskrud i prefekturen Tottori.

Rapporter skall sändas till English Service, NHK WORLD-JAPAN, Tokyo 150-8001, Japan eller via "Contact" på stationens hemsida nhk.jp/rj.

CHRISTER BRUNSTRÖM

Efter bandspelaren

Bandspelaren har av hävd varit en DX-are:s bästa vän. Först var det rullbandspelare som sedermera ersattes av kassetbandspelare. Men båda har på senare år blivit alltmer obsoleta. Men om man nu vill DX-a på det traditionella sättet, och spela in utan att använda en dator, hur gör man då?

Min första bandspelare var en begagnad rullbandspelare av märket Philips som köptes på Simons Radio & TV i Tidaholm 1975. Den havererade dock efter drygt ett år och ersattes av en kassetbandspelare av samma fabrikat. Om jag inte missminner mig kostade den 295 kr (ca 1500 kr idag). Rätt många dagpenningar i det militära på den tiden. Sedan dess har åtskilliga kassetbandspelare slitits ut i DX-karriären.

Kassetbandspelaren har dock sina nackdelar och då minidiskinspelarna slog igenom för ca 20 år sedan var jag inte sen att haka på. Minidisk-konceptet var dock inte alls lika hållbart över tid som kassetbanden och både spelare och skivor slutade tillverkas en tid efter att MP3-spelarna tog vid. MD-inspelarna fick ersättas av MP3-inspelare med hårddiskar på 20-30 GB. Dessa höll i många herrans år, inklusive ett flertal DX-peditioner till Parkalompolo, men nyligen utandades det sista exemplaret sin sista suck.

Under tiden hade det blivit omodernt att spela in via linjeutgången på spelaren. Att använda datorn som inspelare kändes inte attraktivt. Kassetbandspelare (och -däck) tillverkas faktiskt fortfarande men att återgå till denna lösning var än mindre lockande. Så lösningen fick bli en diktafon (*digital voice recorder*).

Sagt och gjort, så jag började titta runt på Ali Express efter lämpliga apparater. Kraven var att det skulle gå att spela in från en extern ljudkälla och till MP3-format (WAV-formatet ger mycket större filer) och valet föll på en apparat av det för mig okända märket Yulass. Priset stannade på under 450 kronor (i fast penningvärde ungefär en sjundedel av vad min första kassetbandspelare kostade). Lite för bra, eller?

8 GB lagringsutrymme ger en inspelningstid på 280 h, dvs. mer än tillräckligt för en vecka i Parka. Vid första anblicken imponerade onekligen apparaten med sin 1,44" färg-TFT-skärm och metallhölje. Att man kan få så mycket för så lite...

Men, men. Saker och ting ska fungera hela vägen också. Första testet med inspelning av en stark FM-station fungerade helt utan anmärkning men sedan började problemen vid nästa moment, inspelning av KV-stationer.

Då gjorde sig ett "digitalbrus" av hemskast tänkbara kaliber sig gällande. Felsökning gav vid handen att.

- Störningen försvann då apparaten slås av och återkommer då den slås på igen.
- Samma sak om man drog ut inspelningskabeln

från apparaten.

- Störningen försvann inte då TFT-skärmen gör "timeout".
- Inte heller är störningen kopplad till om inspelning pågår eller inte.
- Två ljudkablar testades, den ena med avstörningsdrosslar. Samma resultat.
- Två mottagare provades, dessvärre samma utfall på båda.

Dvs. störningen kommer via inspelningskabeln.

Visst, även minidisk- och MP3-inspelare stör men inte alls i samma omfattning. Störningar av den dignitet som den testade apparaten ger upphov är en verklig *show stopper* vid bruk i t.ex. Parkalompolo.

Det kan ju tänkas att det är denna modell som bär sig illa åt men betydligt sannolikare är att två gamla deviser återigen besannas: Man får vad man betalar för och om något verkar för bra för att vara sant så är det förmodligen inte sant.

Så jag får betrakta detta som lärpengar och satsa på en apparat av välrenommerat märke istället även om en sådan kostar från tusen kronor och uppåt, exklusive moms och Postnords avgift.

Testrapport kommer i ett framtida nummer av DX-Aktuellt. För det är dags att till slut pensionera kassettdäcket, även om sådana som sagt kan faktiskt köpas nya idag om man söker bortom Elgiganten och Media Markt...

MAGNUS JESPERSON

Utgivningsplan 2019

Nummer	Månad	Stoppdatum huvudredaktör	Stoppdatum spaltredaktörer	Lämnas till tryckeri	Posten
1	februari	23/1	25/1	5/2	vecka 8
2	april	6/3	8/3	19/3	vecka 14
3	juni	8/5	10/5	21/5	vecka 23
4	augusti	30/7	2/8	13/8	vecka 35
5	oktober	4/9	6/9	17/9	vecka 40
6	december	6/11	8/11	19/11	vecka 49

Vi planerar för fem utgåvor med 48 sidor och ett med minst 64 sidor. Detta är dock beroende på materialtillgång. På grund av Postnords taxebestämmelser kommer det från och med 2019 bara att ges ut ett nummer med fler än 48 sidor.

Det går alldeles utmärkt att skicka in bidrag som inte är "färskvare" när som helst till hred@sdxf.se.

Pappersmanus (text) skickas till redaktionssekreteraren Erik Johansson, Frihetsvägen 49, Lgh 1801, 177 33 JÄRFÄLLA. För att minimera problem vid OCR-tolkningen bör det inte finnas anteckningar, fläckar och dylikt på manus. Bilder på papper går dock bra att skicka till Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 VÄSTERÅS för skanning.

Bilder på elektroniskt format ska helst ha format JPEG eller TIFF och ha en *minsta* upplösning på 300 bildpunkter per tum, *räknat på spaltbredden 6,85 mm*. Är bilden mindre än så blir upplösningen motsvarande lägre då bilden förstoras till spaltbredden, vilket är normalfallet. Text på elektroniskt format skickas på formaten RTF, DOC eller DOCX. Inte XLS eller XLSX, inte heller om de är inbäddade i ett Word-dokument. *Övriga format endast efter godkännande på förhand av huvudredaktören.*

Klassiska DX-mottagare Sony CRF-230

Märket Sony kräver knappast någon vidare presentation. Så gott som alla äger, eller har ägt, en eller fler apparater av detta märke. Det må sedan vara en TV, hifikomponent, mobiltelefon eller varför inte en DX-mottagare. Sony har tillverkat en rad sådana genom åren.

ICF-2010D, ICF-7600, ICF-6700, ICF-6800, CRF-160, CRF-230, CRF-320, CRF-1 och CRF-V21 för att bara ta en urval av drygt 40 modeller genom årens lopp. Den mest kända är ICF-2010D som tillverkades under perioden 1985-2003, alltså i 18 år. Den rankas som en av de bästa portabla mottagarna genom tiderna. Grovt kan man säga att modellerna som börjar på ICF är avsedda för privatpersoner medan de som börjar på CRF mera fokuserar på den professionella marknaden vilket givetvis avspeglar sig på prislappen.

ICF-6800W har jag tidigare presenterat på dessa

sidor och nu är det dags för CRF-230 (det finns en snarlik modell som heter CRF-220 också). Modellen är en enkelsuper på FM1 - FM2, LV, MV, KV1 och en dubbelsuper på övriga KV-band. Den är bestyckad med 3 FET, 25 bipolära transistorer för mottagning (och ytterligare 17 för övriga kretsar), 34 dioder och 2 termistorer.

Specifikationer

Frekvensområden

FM1: 64 – 90 MHz
FM2: 87-108 MHz
LV: 150 – 400 kHz
MV: 530 – 1605 kHz
KV1: 1,6 – 4,5 kHz
KV2: 2,0 – 2,6 MHz
KV3: 3,0 – 3,6 MHz
KV4: 3,5 – 4,1 MHz
KV5: 4,5 – 5,1 MHz
KV6: 5,8 – 6,4 MHz

KV7: 7,0 – 7,6 MHz
 KV8: 9,5 – 10,1 MHz
 KV9: 11,5 – 12,1 MHz
 KV10: 14,0 – 14,6 MHz
 KV11: 15,0 – 15,6 MHz
 KV12: 17,5 – 18,1 MHz
 KV13: 21,0 – 21,6 MHz
 KV14: 21,4 – 22,0 MHz
 KV15: 25,5 – 26,1 MHz
 KV16: 26,8 – 27,4 MHz
 KV17: 28,0 – 28,6 MHz
 KV18: 28,6 – 29,2 MHz
 KV19: 29,2 – 29,8 MHz

Mellanfrekvenser

FM1 – FM2: 10,7 MHz
 LV, MV, KV1: 455 kHz
 KV2 - KV19: 455 kHz samt 1,6 – 2,2 MHz

Känslighet

FM: -2 dB (0,8 μ V)
 LV: 36 dB/m (63 μ V)
 MV: 28 dB/m (25 μ V)
 KV: 0 dB (1 μ V) i genomsnitt.

Undertryckning av spegelfrekvenser m.m.

FM1: 77 dB vid 77 MHz
 FM2: 72 dB vid 98 MHz
 LV: 80 dB vid 360 kHz
 MV: 60 dB vid 1605 kHz
 KV1: 70 dB vid 2 MHz
 KV2: 80 dB vid 2,5 MHz
 KV19: 30 dB vid 29 MHz

Selektivitet

LV, MV: 30 dB (bred), 45 dB (smal)
 KV: 50 dB (bred), 60 dB (smal)

Utteffekt

3 W vid nät drift, 1 W vid batteri drift.

Mått

45 (B) * 32 (H) * 19 (D) cm.

Vikt

14 kg exklusive batterier (6 st av D-typ).

In- och utgångar

Hörlurar
 Öronpropp (öronmussla)
 Antenningång LV, MV, KV1
 Antenningång KV2 – KV19
 Antenningång FM
 Jordingång
 Justeringsskruv för brusblockeringsnivå
 Inspelningsanslutning (2 st)
 Nätingång
 Batteriingång
 Ljulingång (om man vill använda radion som förstärkare)

Allmänt

Mottagaren är som framgår ovan stor och tung. Använder man batterier ökar vikten till ca 15 kg, långt mycket mer än även de tyngsta av Grundigs stora Satellitmodeller.

Ljudkvaliteten via den inbyggda högtalaren är utmärkt, fattas bara annat i en så stor apparat.

Känslan i reglagen är bra. Men apparaten är idag uppemot 50 år gammal och lever strängt taget på övertid så en hel del skrap är bara att acceptera. Ljudet i den stora framåtriktade högtalaren är också bra.

Eftersom vanliga glödlampor används i skalbelysningen har i regel en eller flera slocknat med åren. Mottagaren har en väldigt komplicerad uppbyggnad varför det är att betrakta som ett Sisyfosarbete att byta ut dem mot LED.

Som synes ovan så är apparaten inte heltäckande från KV2 och uppåt utan mottagningen sker i 600 kHz breda band. Eftersom andra MF varierar tyder det på att s.k. permeabilitetsavstämning tillämpas vilket sätter P för anslutning av en frekvensräknare.

CRF-230 kan sägas vara indelad i tre segment med varsin avstämningsskruv; ett för FM, ett för LV + MV + KV1 och det tredje för KV2 - 19. Omkopplingen mellan de sistnämnda banden

sker med en trumomkopplare på ena sidan, precis som på en gammal Grundig Satellit. Intressant att notera är att CRF-230 – i motsats till CRF-220 – har det asiatiska FM-bandet.

Avläsningsnoggrannheten är i dagens läge inte mycket att skryta med. På KV2 – KV19 kan man som bäst komma upp i 5 kHz, på KV1 sjunker noggrannheten till 10 kHz. Vad gäller MV sjunker den ytterligare till 20 kHz för att på LV förbättras till 5 kHz igen. På FM är noggrannheten klart dålig, bättre än 200 - 250 kHz blir det inte. Ratten *Calibrator* fungerar bara på KV2 – KV19 och är ingen riktig kalibrator utan den förflyttar bara skalstrecket (precis som på exempelvis en Yaesu FRG-7). Komponentåldrandet gör att graderingen av skalorna avviker från verkligheten.

En udda detalj är att mottagaren har fyra inbyggda antenner, en ferritantenn för LV + KV, en teleskopantenn för KV och två dito för FM.

Speglar och storsignalsegenskaper

Speglar förekommer på de högre KV-banden och även på MV. Det krävs inte mycket till antenn för att mottagaren ska bli överstyrd, i all synnerhet gäller det LV, MV och KV1 där mottagaren bara

är en enkelsuper utan tillgång till någon FET-transistor. Det finns visserligen en dämpsats men den har bara ett steg och ibland tvingas man övergå till MFR/MVC-läge och dra ner känsligheten rejält.

Känslighet

Känsligheten bra på KV2 – 19 och FM. På LV och MV är däremot mottagaren direkt slö. Vilket strängt taget är det vanliga på den tidens transistormottagare.

Selektivitet

Eftersom selektiviteten inte är konstant över AM-banden används med all sannolikhet inga keramiska filter utan snarare LC-filter. Sony har förstås gjort vad de kunnat men det här konceptet ger aldrig den önskade brantheten på filtren.

Frekvensstabilitet

Relativt OK om man tar hänsyn till radions ålder. En jämgammal rörapparat driver mer.

Sammanfattning

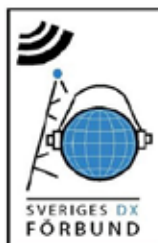
Ingen köper väl idag en CRF-230 för att DX-a med utan det är fråga om nostalgi eller radiohistoriskt intresse. Mera korrekt är att kalla apparaten för en anakronism men faktum kvarstår att den än idag duger utmärkt att lyssna stationärt på starka MV- och KV-stationer.

Att köpa en begagnad CRF-230

Mottagaren var dyr då den lanserades i slutet av 60-talet – ca 2000 DM. Eftersom majoriteten DX-are på den tiden var skolungdomar sålde den följaktligen dåligt. Sonys CRF-mottagare är idag samlarobjekt även om kundkretsen är minst sagt begränsad. Själv hade jag tur och blev ensam budgivare på Tradera och fick den för utropspriset 500 kr. Eftersom säljaren bodde i Falun och apparaten är väl tung att skicka träffades vi "mitt på" i Norberg och gjorde upp affären. Sådan tur har man i regel inte. Det billigaste (dvs. minst dyra) exemplar som finns ute på Ebay nu vill den engelske säljaren ha £ 600 + frakt för. Det är den sannerligen inte värd. Å andra sidan är Sonys andra prestigemodeller i regel ännu dyrare.

Hittar du mot alla odds ett exemplar som du är intresserad av så försäkra dig om att nätkabeln medföljer. Den är praktiskt taget hopplös att hitta i dagens läge annars.

MAGNUS JESPERSON

Hösttips Från DX-KÖP

En medlemsservice från Sveriges DX-förbund

Den 27 utgåvan av denna 76-sidiga publikation utkommer nu under hösten 2019. Detta häfte publiceras vartannat år och årets utgåva följer formatet från tidigare utgåvor med sin omfattande frekvens-för-frekvensguide till inhemska mellanvåg- och FM-stationer i Storbritannien och Irland. Det täcker alla BBC-, RTE-, kommersiella och lokala radiostationer. Det innehåller också detaljer om Digital Radio (DAB)-, multiplex- och programtjänster. Den innehåller:

- Alla stationer listade efter frekvens samt kanalnamn.
- Frekvenser visar alla parallella kanaler.
- Sändarstationer, sändarens polarisering.
- fullständiga postadresser, webbadress och telefonnummer.
- Omfattande lista på stationer med låga effekter.
- AM- och FM-stationer på högskolor, sjukhus, skolor, idrottsplatser och armégarnisoner.
- Fullständig information om de många nya närradiostationerna.
- Digital Radio multiplex-listor.

Ett separat avsnitt omfattar RTE och oberoende stationer på Irland. Sedan den senaste utgåvan för tre år sedan har det skett många förändringar, bland annat fullt uppdaterade listor.

När detta skrivs i början av september är den ännu inte utgiven. Beställ nu så du inte blir utan!

Se webbplatsen eller ring!

SANGEAN

ATS 909X

Vi har hela Moon Radio sortiment till bra medlemspriser. Moon har bl a Sangean i sitt sortiment. Titta in på deras hemsida: <http://moon.se>, kontakta oss sedan för prisuppgifter. Eller om nu har andra frågor. Produkterna levereras sedan direkt hem till dig direkt från Moon Radio.

Storsäljaren för våran del är ATS 909X som redan ett 25 tal av våra medlemmar köpt. En bra radio till ett bra pris. Kolla in aktuella priser på vår hemsida eller ring oss.

Pris just nu: 2395 kr med reservation för ändringar

Sender

**Printon Printing House
Peterburi mnt. 81
11415 TALLINN
ESTONIA**

**B PP Sverige, Port Payé
Avsändare
Sveriges DX-Förbund
Box 1097
405 23 GÖTEBORG
SVERIGE**

DX • AKTUELLT · allt om radio

ISSN 2245-876X

DX-Aktuellt är organ och medlemstidning för Dansk DX Lytter Klub och Sveriges DX-Förbund. DX-Aktuellt publiceras 6 gånger per år. DX-Aktuellt är en gemensam fortsättning på de två klubbarnas tidigare tidningar – DX-Fokus och Eteraktuellt.

Alla tider anges i UTC.

E-post: hred@sdxf.se (redaktion).

Ansvarig utgivare och huvudredaktör:

Magnus Jespersen

Tryck: Printon Printing House, Tallinn, Estland.

© 2019: Material från DX-Aktuellt får citeras i andra media om ursprunget, inklusive mellanliggande källa, tydligt anges och om annorlunda inte angivits.

Summary in English: DX-Aktuellt is published 6 times a year by Danish DX Listeners' Club (Denmark) and Swedish DX Federation (Sweden). It is a continuation of the two previously published magazines: DX-Fokus and Eteraktuellt. All times are UTC.

© 2019: Material from DX-Aktuellt may be quoted in other media provided it is fully credited to DX-Aktuellt as well as the original and any intermediate sources and unless otherwise stated.

DEADLINE

Stoppdatum för DX-Aktuellt nr 6 2019 är 6 november (huvudredaktion) respektive 8 november (spaltredaktörer).

DANSK DX LYTTER KLUB

Dansk DX Lytter Klub (DDXLK) blev stiftet den 3. februar 1973. Klubben er uafhængig i enhver henseende. Alle der arbejder for klubben, gør dette vederlagsfrit. Adresse: DDXLK, Box 112, DK-8920 Randers NV, Danmark.

Medlemsskab af DDXLK er åbent for enhver med bopæl i Danmark og danskere i udlandet. Kontingentet er 220 kr. for 2019. Dog kun 98 kr., hvis DX-Aktuellt kun ønskes som PDF-fil. Kontingentet indbetales til Nr. Nebel Sparekasse, reg. nr. 9682, kontonr. 6615803527, DDXLK, Box 112, DK-8960 Randers SØ. Husk at angive dit navn og din adresse. Husk at oplyse E-mail adresse til undertegnede: LARSLKP@yahoo.dk, hvis du vil have DX-Aktuellt som Pdf fil i 2019.

Hjemmeside: www.ddxlk.dk

E-mail: ddxlk@ddxlk.dk

SVERIGES DX-FÖRBUND

SDXF är en opolitisk ideell organisation som har till uppgift att främja, stimulera och sprida information om DX-ing och utlandslyssning.

SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett flertal lokala DX-klubbar i Sverige. Medlemskap i SDXF (helår, Sverige): 325 kr inkl. DX-Aktuellt som papperstidning. 175 kr inkl. DX-Aktuellt som PDF, betalas in på plusgiro 3 26 26-4. Medlemmar utanför EU/EES-området betalar 450:- SEK för medlemskap med tryckt utgåva.

Adress: SDXF, Box 1097, 405 23 Göteborg, Sverige.

Webbplats: www.sdxf.se

E-post: sdxf@sdxf.se.

**Adressändringar anmäls till:
registrator@sdxf.se
Saknad eller skadad tidning meddelas
kassor@sdxf.se**